

RUIMTELIJK RAAMWERK HERNESSEROORD

18 FEBRUARI 2021

Bosch
Slabbers

Luchtfoto Hernesseroord (oranje markering) en omgeving

INLEIDING

INTRODUCTIE

Samen met de Gemeente Goeree-Overflakkee en zorginstelling Zuidwester werkt AM aan de realisatie van het woongebied op Hernesseroord. Hernesseroord wordt naast een zorginstelling ook een woonomgeving. Met de aanstaande ontwikkeling van Hernesseroord ambiëren gemeente, AM en zorginstelling Zuidwester een uitnodigend gebied te maken voor bewoners, recreanten en omwonenden.

DE ACTUALISATIE VAN DE PLANNEN

In 2006 is besloten dat de zorginstelling zich concentreert op een kleiner grondgebied en dat op het resterende terrein woningbouw wordt gerealiseerd. Hiervoor is indertijd een stedenbouwkundig plan gemaakt dat vertaald is in een bestemmingsplan. AM heeft de rechten verworven om de woningbouw te ontwikkelen en jaarlijks wordt er grond afgedragen van Zuidwester aan AM. Mede door de financiële crises van 2014 is tot op heden de planontwikkeling nog niet gestart. De voorgenomen invulling van het gebied bleek niet te passen bij de wensen van de huidige tijd. AM is in gesprek gegaan met de gemeente Goeree-Overflakkee en zorginstelling Zuidwester om gezamenlijk aan een vernieuwd plan te werken. Een plan waarin de woonwensen en woonproducten beter op elkaar zijn afgestemd. En een plan waarin eventuele andere wensen en ambities verwerkt zijn, zoals het minder menging tussen zorg en wonen, het behouden van een groter deel van de bosrand en een verkeerstructuur die aansluit op de verkeersplannen van de gemeente.

DE GEZAMENLIJKE AMBITIE

De planontwikkeling van Hernesseroord is een gezamenlijke ambitie. De ontwikkeling van Hernesseroord is een kans voor nieuwe woonmilieus in Middelharnis. De ontwikkeling, verwoordt in het ruimtelijk raamwerk, is een overstijgend verhaal, een verhaal over het gebied Hernesseroord én een verhaal over de ontwikkelgebieden voor woningbouw.

Het aanwezige landschap zal hierbij een uitdrukkelijke rol spelen. De bestaande situatie kent een fraaie groenstructuur met een besloten boslandschap die uniek is voor de omgeving van Middelharnis. Door deze op slimme wijze in te zetten ontstaan fraaie, groene woonmilieus waar het naast prettig wonen ook een meerwaarde is voor de bewoners van Middelharnis.

Gemeente, AM en Zuidwester onderschrijven gezamenlijk deze uitgangspunten en wederzijdse afspraken. Vanuit deze gezamenlijke ambitie worden de verschillende deeltuitwerkingen ontwikkeld.

INLEIDING

KWALITEITSBORING - STATUS PRODUCT

Het ruimtelijk raamwerk vormt het kader voor de ontwikkeling van Hernesseroord. Het ruimtelijk raamwerk beschrijft het ruimtelijk concept voor de ontwikkeling van Hernesseroord en benoemt de kwalitatieve uitgangspunten voor de uitwerking. De ontwerpuitgangspunten in dit ruimtelijk raamwerk zijn een eerste aanzet, die door architect, landschapsarchitect en stedenbouwkundige bij de verdere planontwikkeling uitgewerkt en verrijkt moet worden. Deze uitwerking bestaat onder andere uit een inrichtingsplan voor het gebied. Het ruimtelijk raamwerk is onderdeel van het bestemmingsplan en dient als toetsingskader voor het Kwaliteitsteam Hernesseroord en de Welstand.

DE OPGAVE

Dit document betreft de uitwerking van een ruimtelijk raamwerk voor Hernesseroord. We stellen hierbij centraal: het creëren van aantrekkelijke woonlandschappen door de gefaseerde herinrichting van zorglandgoed Hernesseroord. In dit raamwerk leest u hoe invulling gegeven wordt aan deze fraaie groene woonmilieus!

Om te komen tot aantrekkelijke woonmilieus is een overtuigende visie nodig op het geheel. Hernesseroord kent een grote variatie in gebouwen en bouwstijlen en deze diversiteit zal alleen maar toenemen met de komst van verschillende typen woningen. Het risico van verrommeling en een onsamenhangend geheel door ad hoc onderdelen te herinrichten ligt op de loer. Een visie op het gehele gebied waarborgt voldoende eenheid en samenhang. Hierin kan vervolgens een diversiteit aan gebouwen een plek krijgen. Deze visie wordt concreet gemaakt in een ruimtelijk raamwerk voor de locatie Hernesseroord. Dit raamwerk is een plan op hoofdlijnen voor landschap, stedenbouw en architectuur.

LEESWIJZER

Dit document start met een korte toelichting van de locatie, gevolgd door een beschrijving van het ruimtelijk raamwerk voor Hernesseroord. Hierin zijn de ontwerpuitgangspunten benoemd voor het landschap, de stedenbouw en de architectuur.

HET RUIMTELIJK RAAMWERK:

- Zorgt voor een helder kader waarbinnen de nieuwe woonmilieus een plek zullen krijgen;
- bestaat uit een groen- en waterstructuur die zorgt voor samenhang en eenheid in het gebied;
- gaat uit van aanwezige landschappelijke kwaliteiten, versterkt deze en voegt nieuwe kwaliteiten toe;
- zorgt voor eenheid in architectuur en de landschappelijke inpassing van gebouwen
- draagt zorg voor een beperkte ingreep in de bestaande groen- en infrastructuur;
- bestaat uit de belangrijkste ingrediënten van de buitenruimte: infrastructuur, water, beplanting, maaiveld en erfafscheidingen.
- legt de basis voor stedenbouwkundige uitwerking, de inrichtingsplannen en de architectonische uitwerking gebouwen;

LOCATIE HERNESSEROORD

Locatie Hernesseroord

LIGGING HERNESSEROORD

Hernesseroord is gelegen op loopafstand van het centrum van Middelharnis en ligt aan het kanaal dat de haven van Middelharnis verbindt met het Haringvliet. Het gebied is omgeven door groen met aan de westzijde het kanaal en het open landschap van de Westplaat, aan de oostzijde het weidse polderlandschap van de Oostplaat-Flakkee en aan de zuidzijde de met bomen omgeven natuurisbaan (de oude spuikom). Ten noorden grenst het gebied aan het industrieterrein Oostplaat. Hernesseroord is begrensd door de Oosthavendijk, de Spuikade, de Industrieweg en de Heuvelweg.

De locatie nabij de historische kern en Jachthaven van Middelharnis geeft de mogelijkheid om Hernesseroord onderdeel te maken van dit stedelijk ensemble. De ligging aan het kanaal enerzijds en het open polderlandschap anderzijds biedt landschappelijke aanleidingen om Hernesseroord meer te vervlechten met haar groene omgeving. Hier liggen grote kansen om Hernesseroord te openen naar de omgeving, waardoor de aanwezige omgevingskwaliteiten naar binnen worden gehaald. Door het gebied toegankelijker te maken worden mensen uitgenodigd Hernesseroord te betreden wat bijdraagt aan een meer openbaar karakter en kunnen zij genieten van de unieke kwaliteiten van dit groene park.

RUIMTELIJK RAAMWERK

Het ruimtelijk raamwerk is opgebouwd uit ontwerpuitgangspunten. Hierin wordt uiteengezet hoe Hernesseroord ontwikkeld kan worden.

Integratie van hernesseroord

Hernesseroord transformeert van een afgeschermd zorggebied tot een integraal onderdeel van Middelharnis. De ontwikkeling bouwt voort op de kracht van het gebied. Routes en landschappelijke ruimtes zijn een uitnodigende verbinding tussen kust, kanaal, Hernesseroord en centrum. Gebied en omgeving vormen gezamenlijk de groene rand van Middelharnis. De ruimtelijke en landschappelijke integratie van Hernesseroord in Middelharnis is in de volgende 5 ontwerpuitgangspunten benoemd.

- 1. Kracht van hernesseroord**
- 2. Een verbonden gebied**
- 3. Stevige bosrand en wandelroute**
- 4. Uitnodigende kanaalzone**
- 5. Groende bestemming in rondje centrum**

Eenheid van Hernesseroord

Hernesseroord is sterk samenhangende eenheid waarin een landschap van bomen, open velden en water de identiteit in belangrijke mate bepaalt. Routes en bebouwing zijn enerzijds ingepast in het landschap en anderzijds in de orthogonale structuur. De gebouwen zijn volgens een gezamenlijke catalogus vormgegeven en ingepast. De eenheid is gevat in de volgende 5 uitgangspunten en vertaald naar de plankaart van het Ruimtelijk Raamwerk.

- 1. Het bos en het veld**
- 2. Het water**
- 3. De routes**
- 4. De woonclusters**
- 5. Gezamenlijke catalogus gebouwen**

Wonen op Hernesseroord

De woongebieden ontleen hun karakter aan het omringende landschap dat soms uitnodigt tot vergezichten dan weer tot intieme bosranden of zachte overgangen naar het water. Het woningaanbod zal bestaan uit een mix van woningen. De wijk wordt toekomstbestendig, groen en duurzaam uitgevoerd en is geschikt voor bewoners van alle levensfasen. Voor de vier gebieden is geschetst op welke wijze deze worden ingepast.

- 1. Aan het kanaal**
- 2. Aan de kreek**
- 3. In de bosrand**
- 4. In de bostuin**

Catalogus Landschap

Het landschap is de centrale kwaliteit van Hernesseroord. In de catalogus landschap is aangegeven op welke wijze dit landschap uitgewerkt moet worden. De catalogus bestaat uit de volgende onderdelen.

- 1. Ontsluiting en routenetwerk**
- 2. Collectieve buitenruimten**
- 3. Water**
- 4. Beplantingen**
- 5. Maaiveld**
- 6. Erfafscheidingen**

KRACHT VAN HERNESSEROORD

Hernesseroord is gegroeid van een gebouw in de polder tot een volwassen landschap met relictten uit het verleden. Beide elementen zijn basis voor de verdere ontwikkeling. In het hart blijft de orthogonale structuur van Zuidwester behouden met daarbinnen veel ruimte voor groen. Om het hart heen is de structuur juist landschappelijk en natuurlijker.

Hernesseroord is gelegen in de aanwas polder Oostplaat en is sinds de jaren 70 een zorginstelling. Het complex is ontworpen door Van den Broek en Bakema en bestond van origine uit een megastructuur van gebouwen en verhoogde wandelpromenades. Deze structuur was gedraaid ten opzichte van de polderstructuur en stond in een open veld met waterlopen en omgeven door brede bosranden. Inmiddels is de bebouwing grotendeels vervangen door nieuwe en kleinschaliger ensembles van zorgwoningen. De promenades zijn verdwenen, maar de gedraaide structuur van wegen is behouden. Deze gedraaide structuur, gelegen in het met open middengebied is het kader voor de verdere inpassing van gebouwen binnen deze structuur.

Het landschap is in de afgelopen 50 jaar uitgegroeid tot de bepalende kwaliteit van Hernesseroord. De volgroeide bomen zijn een mooi kader voor het gebied en de groene rand van Middelharnis. De binnenrand is zachter en meanderend, met losse boomgroepen, waterplassen en tuinbeplanting rond de gebouwen. Het gebied is een welkome plek geworden voor bezoekers en wandelaars met wandelpaden door de bomen, een kinderboerderij, een horeca gelegenheid en speelvoorzieningen. Dit volwassen landschap is het raamwerk voor de inpassing van gebouwen en ontwikkeling van landschap.

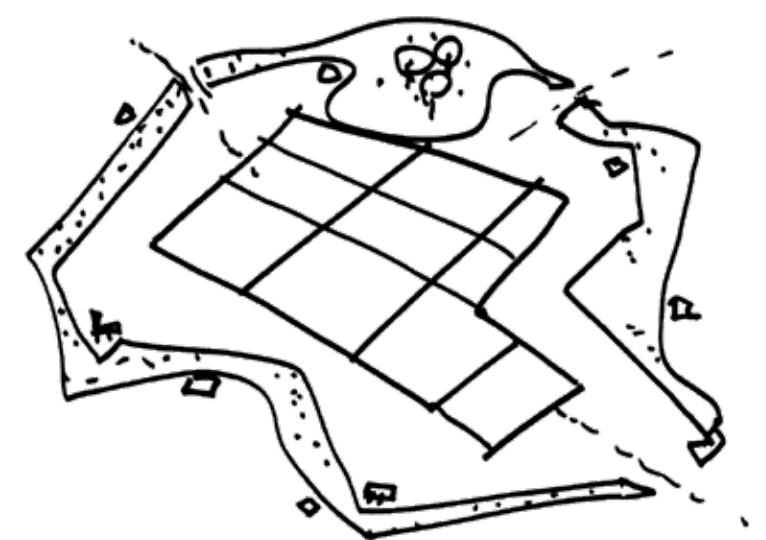
Gedraaide megastructuur met kernwand op polderkwadrant

cluster van gebouwen Zuidwester met groen rondom ingepast in de orthogonale structuur

volgroeide landschap hernesseroord

principe Hernesseroord
landschappelijke rand en orthogonale midden

VERBONDEN GEBIED

Hernesseroord wordt een vanzelfsprekend onderdeel van het netwerk van Middelharnis. Fietsen en wandelen staat voorop in Hernesseroord met een uitgebreid en doorlopend netwerk. Voor de auto zijn er wegen voor bestemmingsverkeer.

Fietsen en wandelen wordt zoveel mogelijk gestimuleerd door goede en directe routes. De recreatieve route langs het kanaal, het rondje centrum en de wandelroutes door de bosranden zijn drie belangrijke routes voor bezoekers én bewoners.

Er is een gescheiden autonetwerk voor Zuidwester en de nieuwe woongebieden. Dit is de meest veilige situatie voor de cliënten. Hernesseroord is een bestemming en geen doorgaande autoroute. Het woongebied in de zuidwesthoek en Zuidwester zijn ontsloten op de Oosthavendijk. De ontsluiting voor de overige woongebieden is op de Industrierweg. Deze doet ook dienst als tweede ontsluiting voor Zuidwester.

De straten en paden krijgen een uniforme inrichting. De materialen passen bij het landschappelijke karakter. In het gehele gebied geldt een maximum snelheid van 15 km/uur en waar verkeerskundig noodzakelijk een maximum snelheid van 30 km/uur. Nieuwe straten en paden worden zorgvuldig ingepast met maximaal behoud van bestaande bomen.

Parkeren in de woongebieden gebeurt zoveel mogelijk uit het zicht. Parkeren komt in garages, in parkeerkoffers omgeven door groen en op eigen terrein. Parkeernorm voor het woonprogramma volgt de CROW publicatie 317 voor “rest bebouwde kom, weinig stedelijk”. In de basis wordt de gemiddelde norm gehanteerd. Deze kan gemotiveerd naar beneden bijgesteld worden, bijvoorbeeld door de ligging binnen de locatie of het aanbod van alternatieven.

STEVIGE BOSRAND EN WANDELROUTE

Hernesseroord blijft de groene en boomrijke noordrand van Middelharnis. Samen met de oude Spuikom en bomen langs de Spuidijk is dit een attractieve wandelroute tussen de bomen. Deze kwaliteit, bijzonder in het open landschap van de polders, blijft in en om het gebied grotendeels behouden en wordt waar mogelijk uitgebreid.

Een bomenrand van 25 tot 100 meter blijft op Hernesseroord behouden. Alleen aan de zijde van de Oosthavendijk wordt deze rand meer open met doorzichten, bebouwing en een nieuwe landschappelijke inrichting. Door de bomenrand liggen openbare wandelpaden. Een groot deel van de bestaande paden blijft behouden. De bomenrand en groene ruimte ten zuiden van Hernesseroord blijft behouden. Ze vormen een geheel met Hernesseroord. Er liggen paden over de spuidijk en rond de oude Spuikom. Er komen twee verbindingen voor langzaam verkeer aan de zuidzijde. De bestaande route over de oude trambaan wordt waar nodig aangepast en er komt een nieuwe verbinding aan de zuidoostkant.

Bosrand en doorzicht naar het open middengebied Hernesseroord

Groene rand rond de Spuikom

Openbare wandelpaden door het bos

UITNODIGENDE KANAALZONE

De Kanaalzone transformeert tot een aantrekkelijke landschappelijke ruimte en recreatieve route tussen centrum en het Haringvliet. Hernesseroord en Kanaalzone worden landschappelijk en visueel met elkaar verweven.

De mogelijkheid wordt onderzocht om de Oosthavendijk autoluw te maken. De Oosthavendijk transformeert dan naar een recreatieve route. Mocht dit mogelijk zijn, dan is de auto vanaf de Oudelandsedijk alleen welkom tot aan de huidige entree van de zorginstelling Zuidwester. De geplande woningbouw aan de zuidzijde zal ook via de Oosthavendijk worden ontsloten. Aan de zuidzijde richting centrum zal de Oosthavendijk en Spuistraat transformeren waardoor er minder autoverkeer komt en meer ruimte is voor voetgangers en fietsers. Ten noorden van de entree Zuidwester is de Kanaalzone exclusief voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten. Vanaf de Edison (gelegen in het bedrijventerrein Oostplaat) is autoverkeer weer mogelijk.

De Oosthavendijk kan op termijn een nieuwe inrichting krijgen met minder asfalt en meer ruimte voor groen. De dijk langs het kanaal blijft herkenbaar als een heldere en rechte structuur. Tussen de strakke groene dijk en Hernesseroord krijgt de Kanaalzone een meer gevarieerde en landschappelijke inrichting met ruimte voor bomen, struvelen en grassen, reliëf en water.

De rand van Hernesseroord wordt minder recht en gesloten en zal bijdragen aan de gevarieerde en landschappelijke uitstraling van de Kanaalzone. Hernesseroord wordt zichtbaar onderdeel van de groene Kanaalzone. De nu gesloten en rechte bomenrand wordt onderbroken. Hier komt ruimte voor water, reliëf, open doorzichten en bebouwing. De gehele Kanaalzone wordt een afwisselend beeld van bos, water, reliëf, bebouwing en doorzichten.

Oosthavendijk en kanaal - versterken kwaliteit openbare ruimte door verluwen weg, herinrichting en een meer landschappelijke rand Hernesseroord

GROENE BESTEMMING IN RONDJE CENTRUM

Hernesseroord wordt onderdeel van een attractief rondje door de kern van Middelharnis. De Voorstraat, Spuistraat, Oosthavendijk en de oude trambaan vormen de route langs historische plekken en gebouwen, langs groene ruimtes en langs attractieve programma's.

Het rondje centrum bestaat uit diverse etappes. Het rondje wordt door elk van de partijen nader ingevuld. Elke etappe heeft zijn eigen landschappelijke specials, verharding, programma's en rustpunten. De Oude Trambaan wordt een doorgaande wandel- en fietsroute. De route ligt los van bebouwing in het groen en loopt van Oudelandsedijk tot de Oosthavendijk. De inrichting over deze etappe is uniform.

Aan de route ligt een grote open en groene ruimte met boomranden en programma. De brasserie Dok 16, de kinderboerderij en de speeltuin geven invulling aan de ruimte. De bomen aan de noord- en zuidzijde blijven behouden. Aan de Oosthavendijk wordt de bomenrij opengemaakt, is ruimte voor doorzichten en komt bebouwing.

oude trambaan, zicht op Hernesseroord

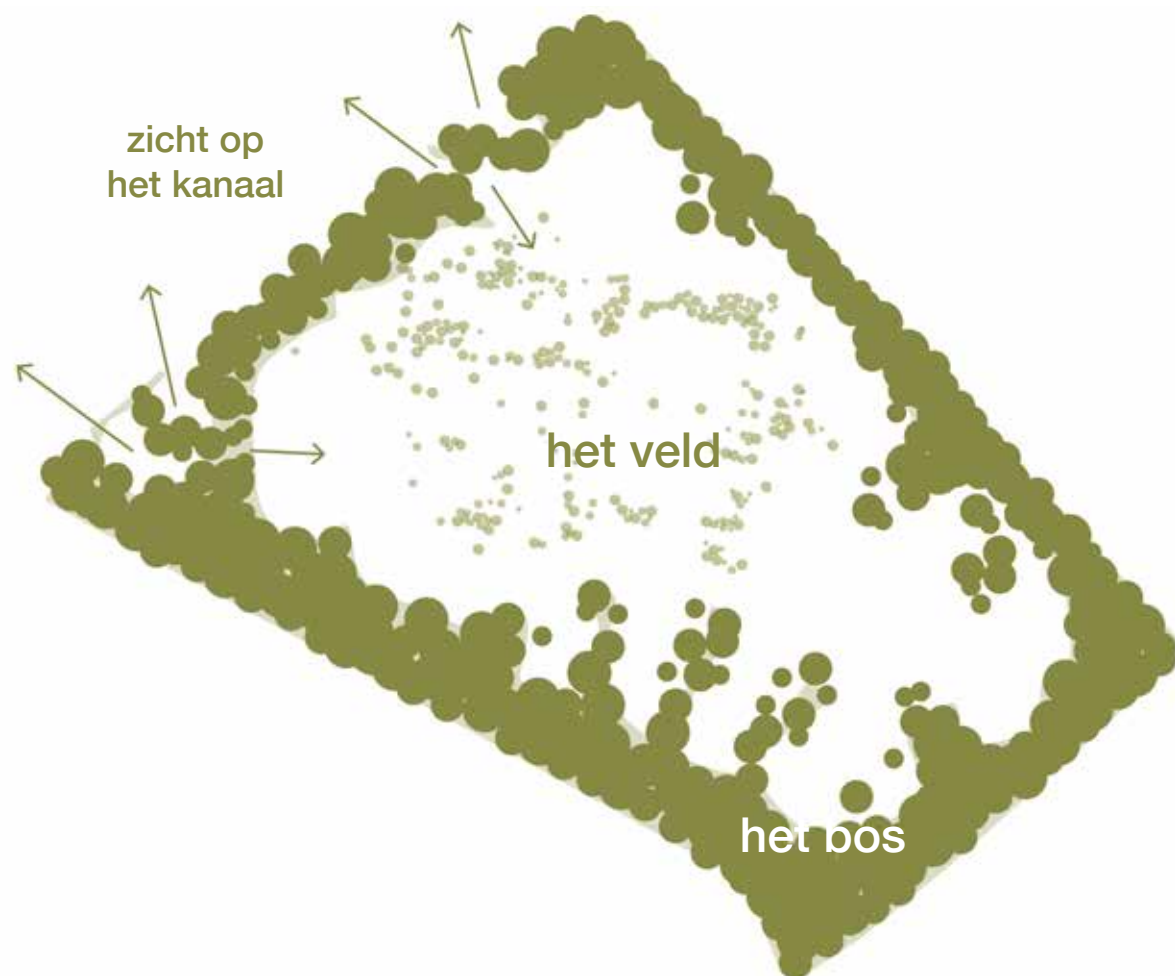
Brasserie Dok 16 (bron: Zuidwester)

Kinderboerderij (bron: Zuidwester)

EENHEID VAN HERNESSEROORD

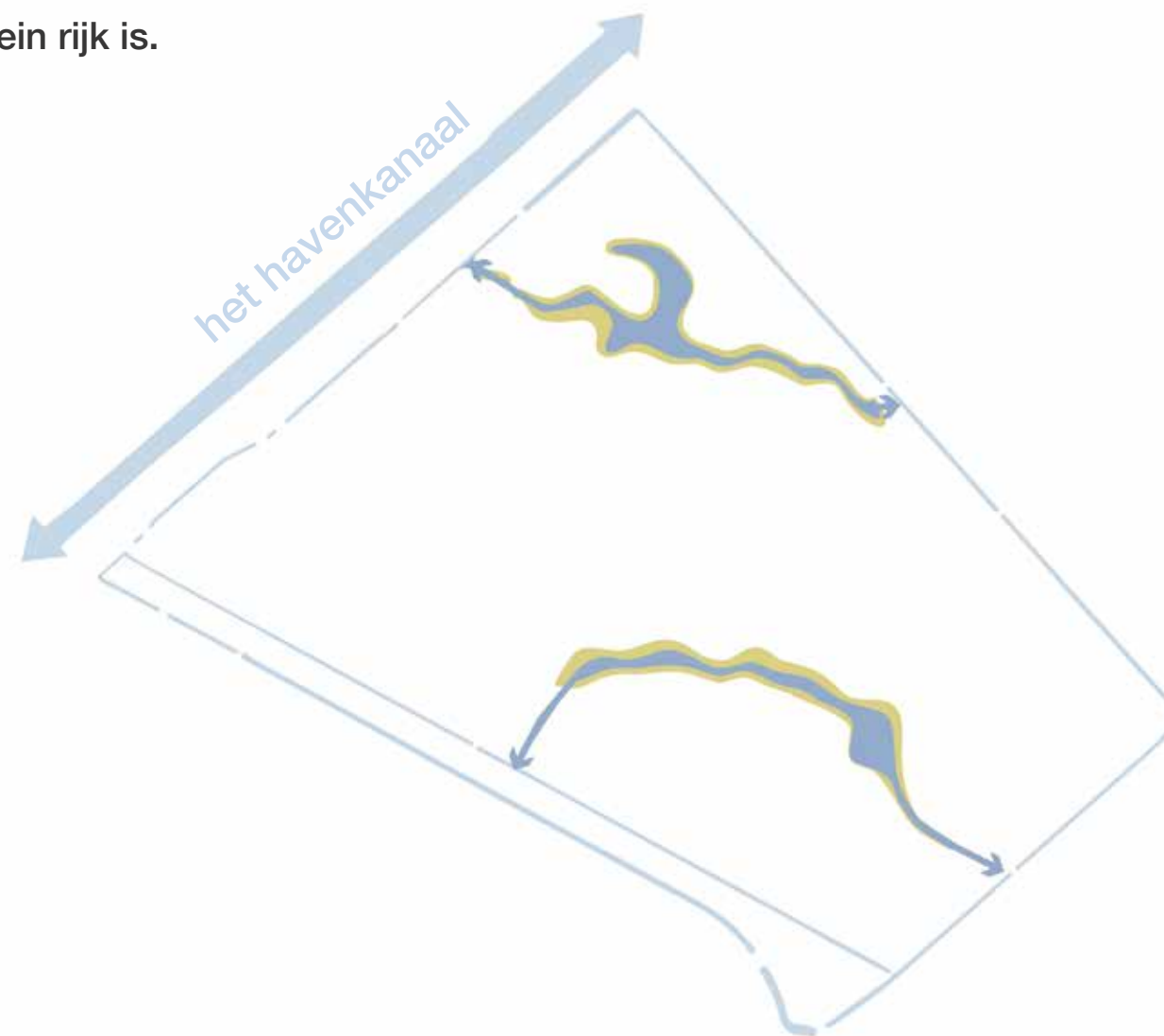
Onderstaande schema's vormen samen de eenheid van het ruimtelijk raamwerk voor Hernesseroord. Samen zijn ze het planconcept van waaruit het plan verder zal worden uitgewerkt. Uitgangspunt daarbij zijn de bestaande kwaliteiten die het terrein rijk is.

1

'het bos' en 'het veld'

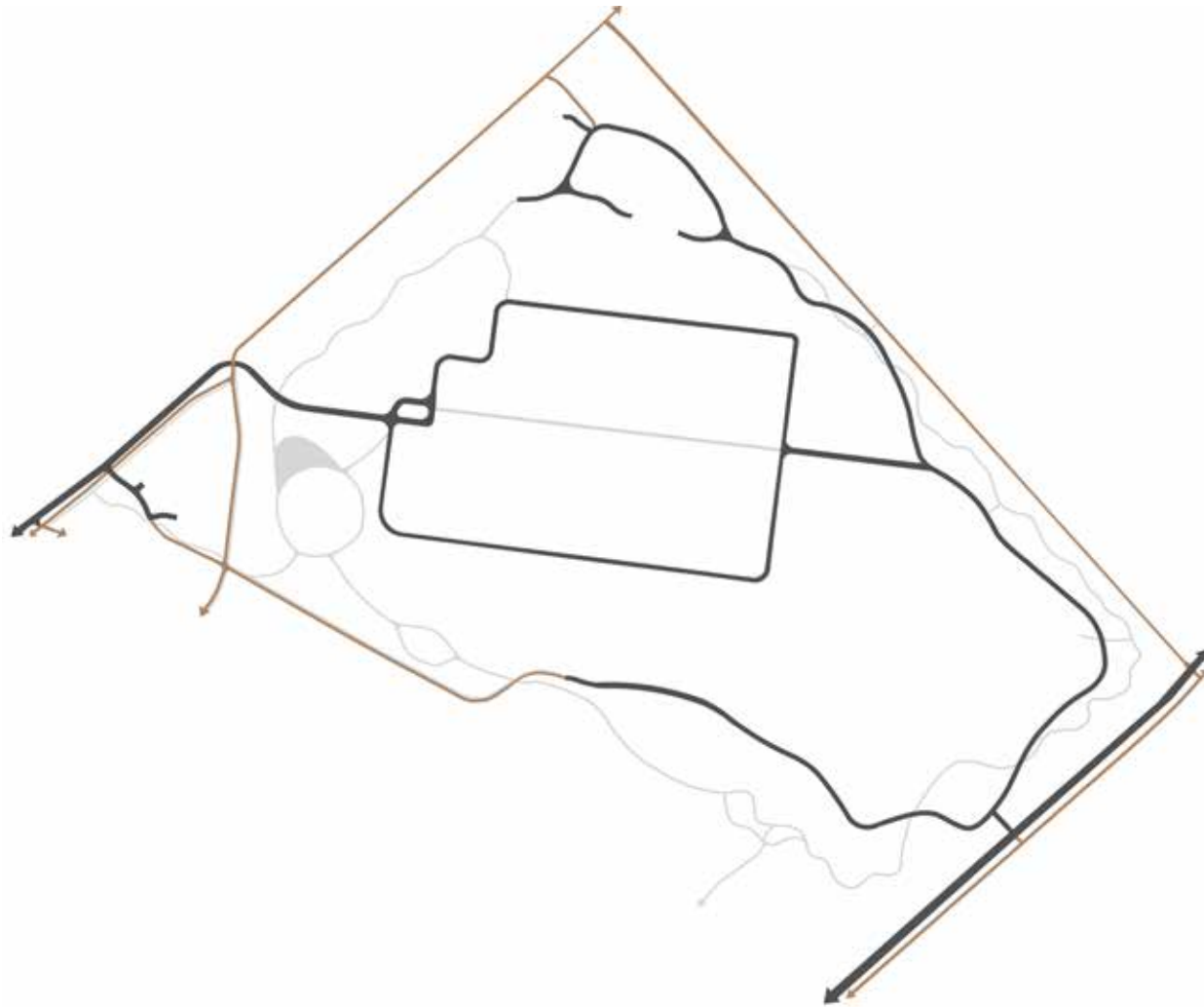
- versterking van de bosmantel
- het wonen vormt hier onderdeel van
- in het midden ligt het 'veld'
- in deze wereld ligt Zuidwester

2

het water

- het water vormt een landschappelijke laag
- het water is verbonden met de omgeving
- kreekstructuren vormen een landschappelijke zonering tussen wonen en Zuidwester

3

de routes

- gescheiden systemen voor Zuidwester en wonen
- ingericht voor bestemmingsverkeer
- groot aandeel fiets- en voetpaden verbonden met de omgeving
- landschappelijke inpassing routes
- In het hart volgen de routes de orthogonale structuur

4

de gebouwclusters (deelgebieden)

- orthogonale gedraaide structuur centraal in het gebied, gebouwclusters voegen zich naar orthogonale structuur
- de landschappelijke inpassing aan de randen, de gebouwclusters voegen zich naar het landschap
- compacte clusters, ondergeschikt aan het landschap

RUIMTELIJK RAAMWERK PLANKAART

Hiernaast is het ruimtelijk raamwerk voor Hernesseroord afgebeeld. Het is een plan op hoofdlijnen en draagt zorg voor voldoende eenheid in het gebied. Dit raamwerk is nadrukkelijk geen eindplan maar wordt gedurende het plan per deelgebied doorontwikkeld.

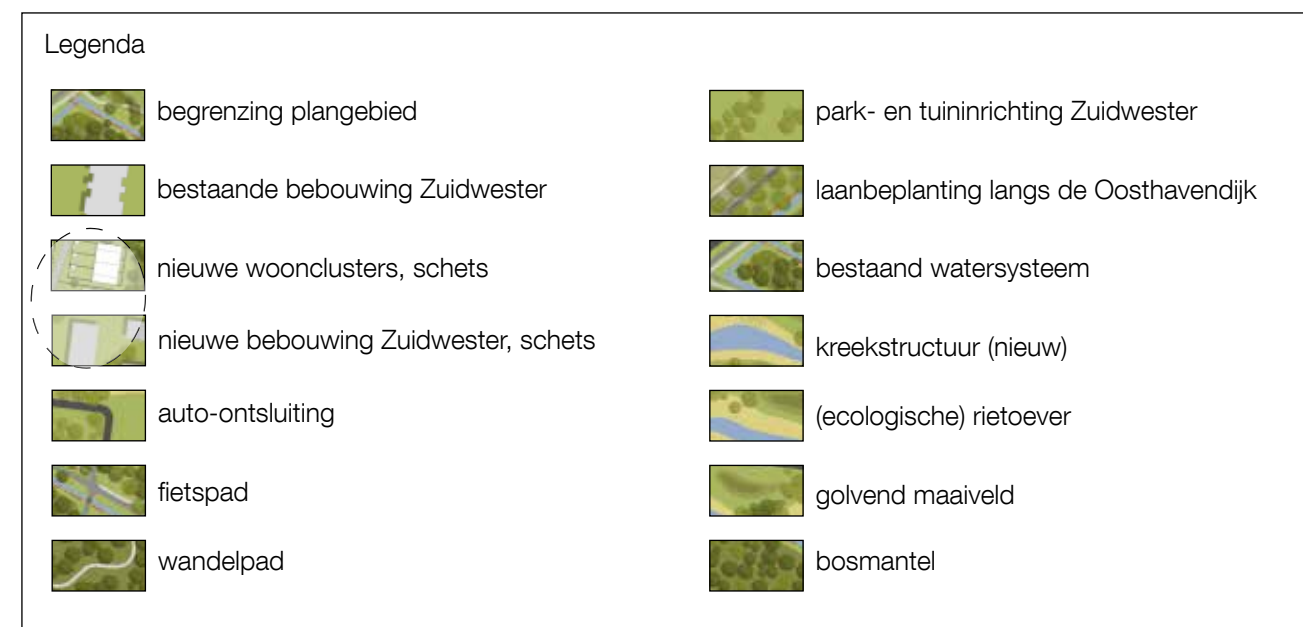
Aan de buitenrand is Hernesseroord ruimtelijk verbonden met zijn omgeving. Zachte overgangen kenmerken het landschap van Hernesseroord. De buitenranden die ooit als scherpe contrasten tussen bos, weg en polder zijn aangelegd, worden verzacht en op punten opengewerkt. Hernesseroord wordt ruimtelijk en functioneel nadrukkelijk onderdeel van Middelharnis. Oosthavendijk, Spuidijk en Industrieweg worden welkome entrees.

De bestaande bosmantel is kracht bijgezet en de woningen zijn er tussen of grenzend aan geplaatst. In het midden ligt 'het open veld' waar een meer kleinschalige park- en tuininrichting het beeld bepaald. Op deze wijze wordt voldoende licht en lucht rondom de zorgunits gegarandeerd. Het vormt daarnaast een fraai contrast met de meer robuuste landschapsstructuur die het gebied omkaderd.

De waterstructuur gaat gepaard met brede rietoevers en vormt een landschappelijke buffer tussen Zuidwester en de woonclusters. Waar het water de bosmantel ontmoet versmalt deze tot boskreek. Het landschap is dooraderd met kronkelende paden voor fietser en voetganger. De verharding wordt minimaal gehouden en er zijn zo min mogelijk wegen.

Op Hernesseroord zijn diverse ensembles van gebouwen met een variatie van bouwstijlen en typologieën. De grootte van de nieuwe woongebieden passen bij de schaal van Hernesseroord en de zorginstelling. Brede groene ruimtes tussen de woongebieden en zorgeenheden waarborgen het landschappelijke karakter.

In het centrale gebied zijn de bestaande en toekomstige zorggebouwen ingepast in de orhtogonale structuur. De andere gebouwclusters voegen zich naar de landschappelijke randen. Een schetsmatige uitwerking is opgenomen in de kaart. De nieuwe woongebieden benutten elk de ruimtelijke kwaliteiten en ontlenen daaraan hun sfeer en identiteit. Woningen krijgen allen een landschappelijke inpassing en worden ontwikkeld vanuit een gemeenschappelijke architectonische catalogus. De gebouwen gebouwen voegen zich naar het landschap in materialisatie, kleur en vorm.

GEZAMENLIJKE CATALOGUS GEBOUWEN

De gebouwen op Hernesseroord worden landschappelijk ingepast. Verspringende rooilijnen, speelse hoofdvormen, een gevarieerd dakenlandschap, een reliëfrijke opbouw, grote balkons en terrassen spelen de gebouwen in op het landschap. Symetrie, lange recht lijnen of eenvormige appartementenblokken passen daar niet bij.

Alle woningen hebben een balkon, terras of tuin die aansluit op het openbare landschap. De aansluiting tussen tuinen en openbare ruimte is zo natuurlijk en geleidelijk mogelijk. Vanuit je tuin loop je zo het bos in of sta je aan het water.

De woningen hebben eenheid in kleur en materiaalgebruik. De gebouwen hebben veelal lichte kleuren en veel gebruik van natuurlijke materialen zoals hout. Woningen mogen zichtbaar duurzaam zijn en ruimte bieden aan de natuur (groene gevels, nestkasten, etc.).

De gebouwen van de zorggebieden sluiten aan bij deze gezamenlijke catalogus voor de gebouwen. De gebouwen zijn ingepast in de het landschap (gebouwen aan de randen) of ingepast in de orthogonale structuur centraal in het gebied.

lichte kleuren en een reliëfrijke opbouw appartementen

Eenheid in woonclusters door gebruik kappen - Dakenlandschap

zichtbaar duurzame gebouwen, zonnepanelen en groendaken zijn kwalitatief ingepast

houten gevels, natuurlijke uitstraling en kleuren die passen bij het landschap

Zicht op landschap vanuit de woning

Wonen in het landschap, integratie tussen bomen

Verspringende rooilijn en doorzichten voor een landschappelijke inpassing

woningen tussen de bomen, boomkruinen zijn zichtbaar tussen en boven de woningen

Variatie gevel door architectonische middelen
voorbeeld: Terrassen en dakenspel

relatie met het landschap door grote balkons

WONEN OP HERNESSEROORD

Hernesseroord is een unieke locatie in Middelharnis en is de uitgelezen plek om een woonomgeving te creëren die aanvullend is op wat de stad nu te bieden heeft. De locatie, de aanwezige zorg en het landschap dagen uit tot een architectuur en woonvormen die daar bij passen. Binnen het gebied zijn er vele aanleidingen en is er voldoende ruimte om te variëren in het aanbod van wonen en woonmilieus. Daarmee biedt de ontwikkeling een kans voor diverse woonvormen en doelgroepen.

Voorbouwen op variatie

Binnen de eenheid van Hernesseroord is er een grote rijkdom aan gebouwen aanwezig. De zorginstelling Zuidwester bestaat uit een bijzondere collectie gebouwen die variëren in bouwstijl, ruimtelijke inpassing en typologie. Voor de woongebieden op Hernesseroord wordt voortgebouwd op deze variatie.

Er komen brede groene ruimtes.

Tussen de woongebieden, de zorg en de omgeving komen brede groene ruimtes. Dit past bij de typologie van het gebied en zorgt voor een comfortabele afstand tussen zorg en wonen.

De woongebieden passen in schaal en maat bij de grootte van Hernesseroord en de schaal van Zuidwester.

Er komen vier nieuwe woongebieden van 50 tot 100 woningen. Elk gebied bestaat uit een of meerdere clusters van gebouwen. Gebouwen zijn 1 tot maximaal 6 woonlagen. Appartementen die op een parkeerlaag staan zijn in totaal maximaal 7 lagen hoog en afhankelijk van de architectonische uitwerking van de 'terugliggende' 7e laag. De parkeerlaag moet landschappelijk ingepast worden, zoals in een glooiend reliëf.

Vier onderscheidende woongebieden

Voor de vier woongebieden op Hernesseroord is in dit ruimtelijk raamwerk beschreven en verbeeld wat de onderscheidende ruimtelijke mogelijkheden en uitgangspunten zijn (stedenbouwkundig, landschappelijk, architectuur). Per locatie wordt ingespeeld op de specifieke kwaliteiten. Hiermee komt er een aanbod van woonmilieus en woningen dat aansluit bij de wensen van diverse doelgroepen.

Elk woongebied heeft één of meerdere collectieve plekken. Naast het gedeelde openbare groen en de private tuin, krijgen de bewoners een collectieve plek die ze delen met hun naaste burens. Per gebied kan deze een eigen invulling krijgen met bijvoorbeeld een moestuin, speeltuin, zitplekken, een kas, een terras, een steiger, etc.

DEELGEBIED 1 AAN HET KANAAL

Dit gebied is hét adres van Hernesseroord. Hier zie je de eerste gebouwen, de hoofdentree voor fietsers en entree en voorzieningen van Zuidwester. Dit gebied is een ensemble van appartementen met ruimte voor 360 graden uitzicht en doorzichten van en naar de omgeving.

Aan het kanaal komt een verhoogd maaiveld dat van kanaal tot woningen invulling geeft aan een landschappelijke Kanaalzone. Een glooiend landschap loopt van kanaal tot de oude tramroute, de kinderboerderij en speeltuin. Tussen en rond de gebouwen komen nieuwe bomen en ten noorden en ten zuiden van dit gebied blijven bomen behouden.

Vanaf dit verhoogde maaiveld is er vrij uitzicht over de dijk. Drie gebouwen van maximaal 6 woonlagen staan in een losse verkaveling op het reliëf en benutten maximaal het uitzicht. De drie gebouwen zijn familie van elkaar (maar geen kopie) en hebben een reliëfrijke opbouw, bijvoorbeeld door een speelse hoofdvorm en variatie in balkons. De collectieve plek ligt tussen de drie gebouwen met uitzicht over het kanaal. Door de transparante verkaveling zijn er doorzichten naar Hernesseroord, centrum en kanaal.

Het gebied is een schakel van fiets en wandelroutes over Oosthavendijk, oude trambaan en door Hernesseroord. Zuidwester en dit woongebied worden hier ontsloten voor autoverkeer op de Oosthavendijk. De parkeergarage is ingepast in een landschappelijk reliëf. De parkeergarage is toegankelijk is vanaf de Oosthavendijk.

Het gebied is ca. 13.900 m² groot met daarin ca. 4.600 m² uitgeefbaar gebied en een indicatief programma van 50 – 80 appartementen. Belangrijkste doelgroepen van dit gebied zijn empty nesters, senioren of alleenstaanden.

Illustratieve schets en collage van deelgebied 1

DEELGEBIED 2 AAN DE KREEK

Alle woningen oriënteren zich in dit gebied op de zon, het uitzicht over het kanaal en op het water. Aan de Kanaalzone komt een verhoogd maaiveld met met appartementen en een parkeergarage. Woningen benutten maximaal het uitzicht over de dijk. De gebouwen staan licht gedraaid en versprongen ten opzicht van elkaar en de dijk voor een landschappelijke inpassing. De gebouwen zijn familie van elkaar (maar geen kopie) en zijn maximaal 5 bouwlagen hoog. Vervuilde grond wordt afgedekt door de garage.

Het bestaande water wordt uitgebreid. Vanaf de Oosthavendijk komt een waterverbinding en vergezicht over het water het gebied in. De oevers aan de kant van de woningen zijn voorzien van steigers, trapjes en beschoeiing. Aan de noordzijde ligt een bomenrand van ten minste 25 meter. De bomenrand is een belangrijke visuele scheiding met het bedrijventerrein.

Aan het water staan grondgebonden woningen, in één stijl ontworpen en met meerdere typologieën. Door eenheid in materialisatie en oriëntatie op het zuiden en aan het water, vormen de woningen een geheel. Het gevelbeeld aan het water en aan de straat is landschappelijk door verspringen verdraaiingen in de gevellijn en rooilijn. De collectieve plek ligt midden in het gebied en aan het water met een vlonder.

Het gebied krijgt een directe fiets en wandelroute naar het centrum over de Oosthavendijk. De autoverbinding loopt langs deelgebied vier naar de Industrieweg. Parkeren is in de garage, op eigen terrein en in parkeerkoffers aan de noordzijde met een zorgvuldige inpassing bij de bosrand.

Het gebied is ca. 24.800 m² groot met daarin circa 16.800 m² uitgeefbaar gebied en een indicatief programma van 80 – 110 woningen, waarvan ca. 50% gestapeld en 50% grondgebonden. Belangrijkste doelgroepen van dit gebied zijn gezinnen (laagbouw) en empty nesters, senioren of alleenstaanden (appartementen).

Illustratieve schets en collage van deelgebied 2

DEELGEBIED 3 IN DE BOSRAND

Gelegen tussen bomen en het meanderende water is dit de ideale plek voor ontspannen wonen in het groen. Dit woongebied is omgeven door brede bomenranden (ca. 50 meter), water en open velden (ca. 50 meter). Groene scheggen met bomen verbinden de bomenrand en het open veld. Alle woningen oriënteren zich op deze landschappelijke ruimtes met de hun entree en terras naar het openbare gebied. Deze groene ruimtes zijn de collectieve plek voor de bewoners. Een veilige speelplek tussen de woningen, een zitplek aan het water en een plek voor bijvoorbeeld buurtfeesten. Aan de noordkant komt een meanderend waterloop met aan de zijde van de woningen een afwisselende oever met een struinpada en onderhoudspada. De oevers aan de kant van Zuidwester zijn flauw en voorzien van bosschages en hekjes voor veiligheid en sluit aan op het open veld met grassen, heesters en losse boomgroepen.

Centraal door het gebied loopt een meanderende weg die de diverse ensembles van woningen en hun buurtstraten ontsluit. In het verlengde van de meanderende weg komt richting het centrum een fietsroute. De meanderende weg is maximaal 30 km / uur en verbonden met de Industrieweg. Aan de weg liggen enkele parkeercoffers omgeven door groen. Aan korte buurtstraten liggen de achtertuinen van de woningen en wordt geparkeerd. Deze buurtstraten krijgen een groene inrichting. Rondom het gebied lopen (bestaande) wandelroutes.

Het gebied bestaat uit grondgebonden woningen met meerdere typologieën. De woningen zijn licht van kleur met veel natuurlijke materialen. De woningen van 1 tot 3 lagen vormen een gemêleerd dakenlandschap met flauwe kappen.

Het gebied is ruim bemeten ca. 38.000 m² groot met daarbinnen circa 19.000 m² uitgeefbaar gebied en een indicatief programma van 70 – 100 grondgebonden woningen. Belangrijkste doelgroepen van dit gebied zijn gezinnen en mensen die een levensloopbestendige woning willen.

Illustratieve schets en collage van deelgebied 3

DEELGEBIED 4 - DE BOSTUIN

Tussen bomen ligt hier een intieme bostuin. Hier is ruimte voor woningen met een gezamenlijke binnentuin. De woningen liggen met hun terras aan het bos.

Dit woongebied bestaat uit grondgebonden woningen in meerdere typologieën en / of appartementen. De woningen zijn zichtbaar duurzaam met hout, groene daken en zonnepanelen. De eenheid in materialisatie en architectuur biedt ruimte voor een gevarieerde opbouw van de woningen.

In het gezamenlijke hof is ruimte voor collectieve functies. Dit kan bijvoorbeeld zijn een speeltuin, een moestuin of bloementuin. Andere mogelijke gezamenlijke functies zijn bijvoorbeeld een fietsenstalling, een kas en veranda en een parkeergarage en deelauto's.

Rondom het gebied lopen (bestaande) wandelroutes. Buiten de hofjes om loopt de autoverbinding (tevens verbinding gebied 1 en de secundaire entree Zuidwester). Hier parkeren bewoners op eigen terrein en in parkeerkoffers omgeven door groen.

Het gebied is ca. 6.800 m² groot met daarin circa 4.400 m² uitgeefbaar gebied en een indicatief programma van 40 – 60 woningen, hoofdzakelijk grondgebonden. Belangrijkste doelgroepen van dit gebied varieert van gezinnen tot alleenstaanden, met een voorkeur voor de meer collectieve woonvormen.

Illustratieve schets en collage van deelgebied 4

DNA EN CROWDSOURCING HERNESSEROORD

Het dna voor hernesseroord

Het ruimtelijk raamwerk vormt het kader voor de ontwikkeling van Hernesseroord. Naast dit formele product heeft AM een DNA document opgesteld voor Hernesseroord. Dit document is niet gemaakt om met elkaar vast te stellen. Het is opgesteld om er voor te zorgen dat AM en alle partijen in het ontwikkelen en realisatieproces een gedeeld beeld hebben. Het DNA document legt de essentie van het project vast en vertaalt dit in tien gouden regels. Het DNA document is op te vragen bij AM.

Crowdsourcing verkend de vraag

Dankzij de unieke potentie van Hernesseroord is er veel mogelijk. AM hecht hierbij veel waarde aan het klantgericht ontwikkelen. Middels crowdsourcing (online enquête) is belangstellenden gevraagd naar woonvoorkeuren en wat belangrijk is bij de ontwikkeling van Hernesseroord.

Een eerste verkenning op deze vragen heeft het volgende opgeleverd:

- De locatie spreekt aan door de rust, ruimte en natuur. Hierbij is er voor de verschillende woonsferen animo.
- De meeste belangstellenden geven de voorkeur aan een landschappelijk gebied met een open en informeel karakter wat gekenmerkt wordt door een organisch stratenpatroon met rondingen.
- kleinschalig bouwen waarbij ruimte, groen en natuur de boventoon voeren
- Er is veel animo voor patio/ bungalows en appartementen. Ook is er vraag naar ruime eengezinswoningen, twee-onder-één kapwoningen en vrijstaande woningen.
- Een meerderheid geeft de voorkeur aan een architectuur met een modern landelijke uitstraling met veel natuurlijke materialen en een schuin dak.
- Een energiezuinige en duurzame woning is erg belangrijk.

Aan de hand van het ruimtelijk raamwerk wordt het vervolg van de crowdsourcing ingezet met als doel om nog gerichter beeld te krijgen bij woonwensen en te toetsen of de uitwerking hierbij aansluit. Om zo samen met mogelijke toekomstige bewoners een onderscheidende woonlocatie te creëren in Middelharnis. De resultaten van de crowdsourcing zullen mede sturend zijn voor de woonmilieus en woning typologieën die op Hernesseroord worden gerealiseerd.

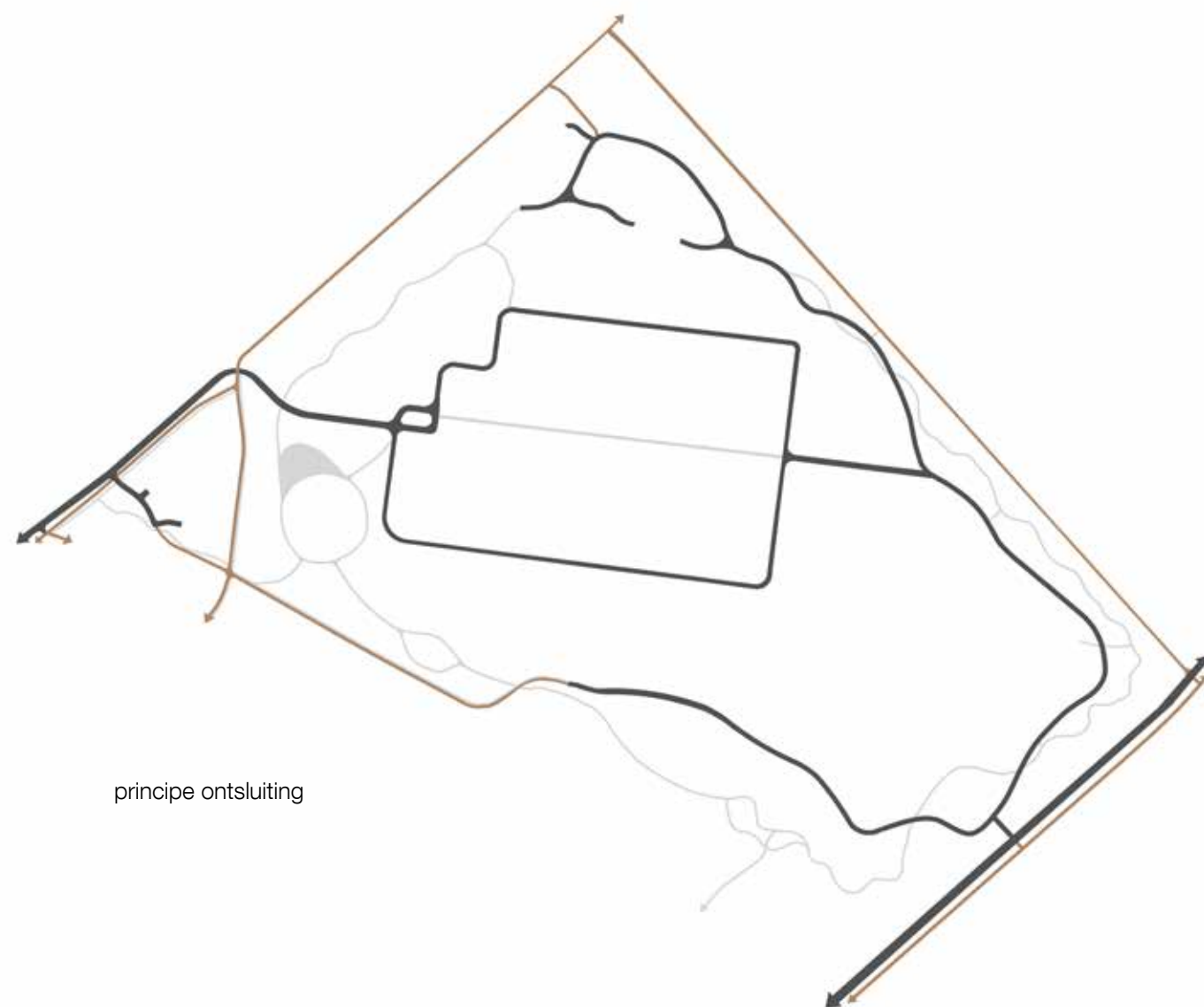
Wonen en leven op een mooi landschapspark. Je hoort de vogels fluiten en ziet het prachtige landschap met bossen en waterpartijen. Hier krijg je het **gevoel van vakantie**. Deze plek geeft energie en nodigt uit om naar buiten te gaan. **Gezond buitenleven** doe je hier als vanzelf. Buiten ontmoet je de andere bewoners. Je leeft hier **samen** met elkaar maar wel op een **ongedwongen** manier.

CATALOGUS LANDSCHAP

In dit hoofdstuk volgt een uitwerking van de “catalogus landschap” en geldt voor het landschappelijk raamwerk van Hernesseroord. In deze catalogus zijn ontwerpprincipes geformuleerd die de kaders stellen voor de toekomstige, stapsgewijze inrichting van het gebied. De ontwerpprincipes geven richting en laten tegelijkertijd voldoende ruimte voor een flexibele invulling van de verschillende doelgebieden. Het resultaat is een samenhangend (woon)landschap met aandacht voor functionaliteit, beheer, esthetiek en ecologie.

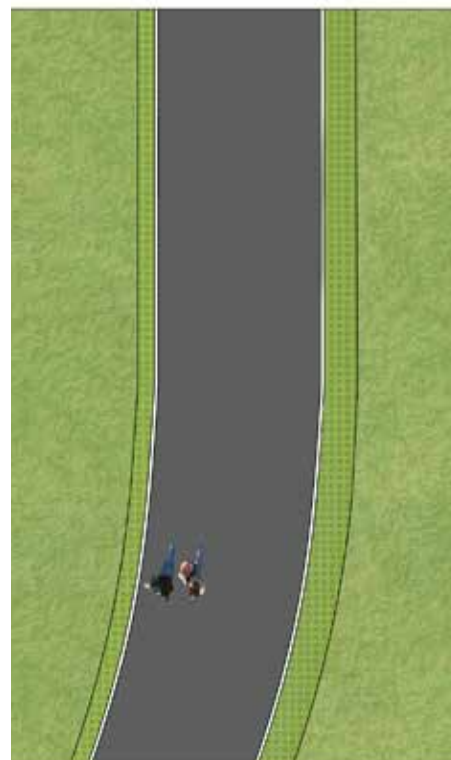
1 ONTSLUITING & ROUTENETWERK

Het plan prioriteert fietsverkeer en voorziet daarom in enkele logische, functionele fietsroutes richting het dorpscentrum en sportpark om fietsgebruik te stimuleren.

Zuidwester en de woonmilieus krijgen ieder hun eigen entree. Zuidwester behoudt hun hoofdentree aan de Oosthavendijk. Veld 1 krijgt een eigen entree aan de Oosthavendijk. Een nieuwe entree aan de industrieweg vormt de hoofdontsluiting voor de nieuwe woonmilieus van veld 2, 3 en 4. Daarmee zal de verkeersdruk op de Oudelandsedijk - Oosthavendijk aanzienlijk verminderen. Bovendien zal de autoverkeerontsluiting van de woonmilieus bestaan uit doodlopende wegen zodat het autoverkeer in het gebied geminimaliseerd wordt.

Voor het terrein van Zuidwester wordt een overzichtelijke ringstructuur voorgesteld, voortbouwend op de bestaande. De gedachte is dat binnen deze ring in principe geen autoverkeer toegestaan is zodat een veilige binnenwereld ontstaat voor de cliënten.

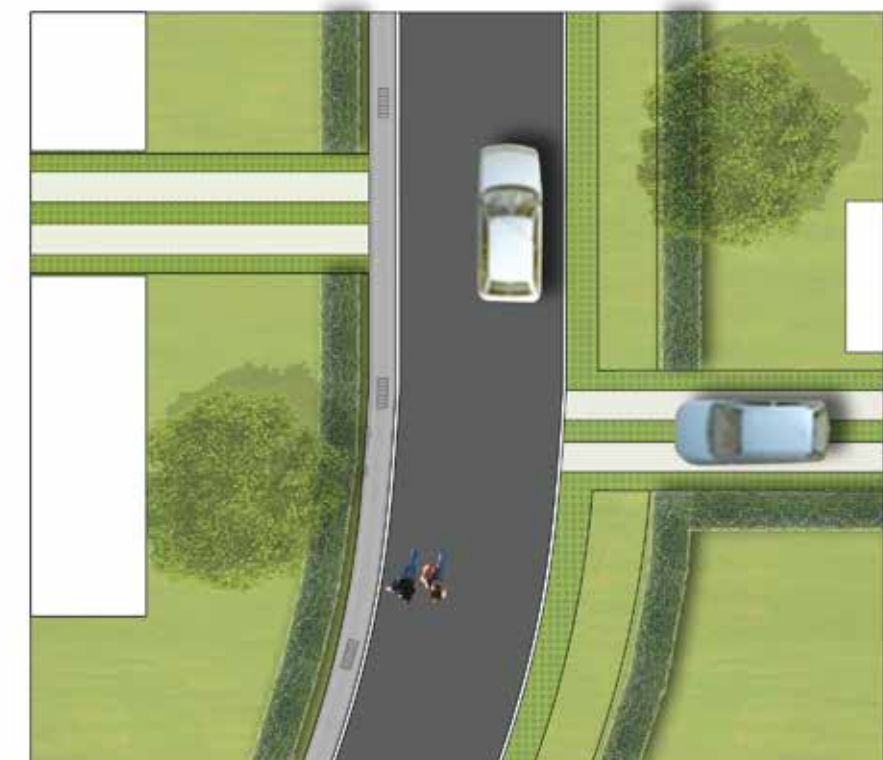
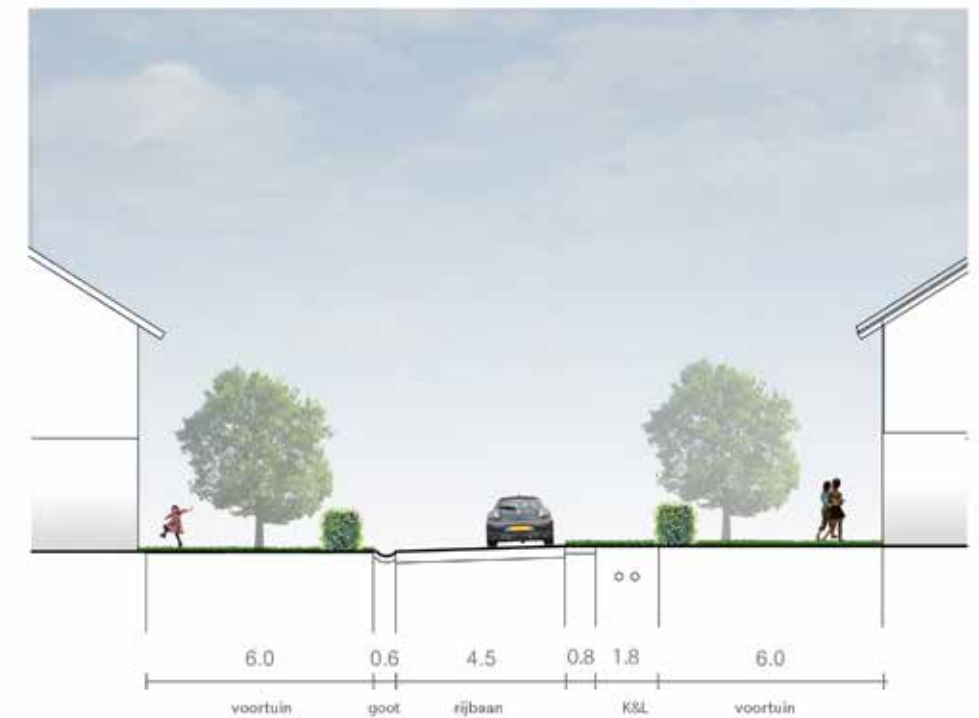
voorbeeldprofiel hoofdontsluiting
- minimum profiel

voorbeeldprofiel hoofdontsluiting
- inclusief wadi

voorbeeldprofiel hoofdontsluiting
- met inritten

Wegprofiel

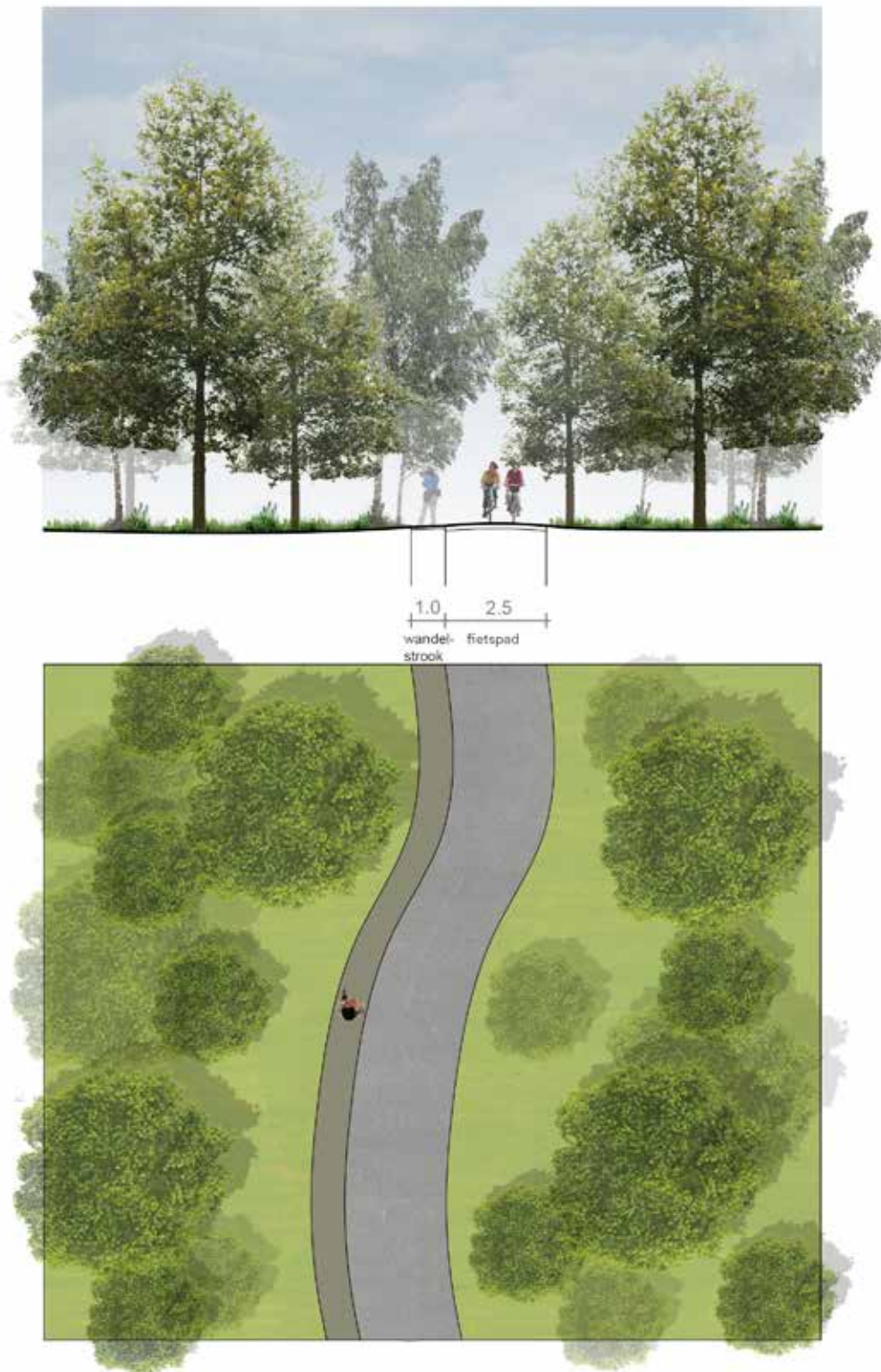
De woonmilieus kennen een wegprofiel met dezelfde opbouw, waarbij detailleringen inspelen op de specifieke locatie. Dit zorgt voor samenhang in het gebied. Daarbij gelden de volgende ontwerpprincipes:

- De rijbaan is smal (4,5m) zodat deze ondergeschikt is aan het landschap;
- er is sprake van een shared-space systeem waar fietsers en voetgangers gebruik maken van de weg en de auto te gast is;
- de rijbaan wordt begeleid door grasbeton om elkaar veilig te kunnen passeren;
- waar de ruimte dit toelaat wordt regenwater van de rijbaan lokaal, vertraagd afgevoerd via een systeem van wadi's die uitmonden op de nieuwe waterstructuur. Bij gebrek aan ruimte wordt het regenwater afgevoerd via goten, kolken en een ondergronds systeem;
- kabels en leidingen liggen in een strook naast de rijbaan onder het gras;
- de grasberm is voorzien van een drainagekoffer (50cm) om regenwater op een effectieve manier af te voeren;
- de materialisatie van de hoofdontsluting bestaat uit asfalt. Dit draagt bij aan een verzorgd uiterlijk en vormt een fraai contrast met de natuurlijke omgeving (wat leidt tot een verhoogd acceptatie-niveau voor een ecologische inrichting). ;
- materialisatie van zijstraten/inritten kunnen variëren maar zijn gelijk binnen een wooncluster.

referentiebeelden: slingerend vormgeven tracé draagt sterk bij tot het wonen in een parkgebied. Wadi's en waterpartijen zorgen voor opvang van het hemelwater. Grasbetonstenen langs de smalle asfalt rijbaan zorgen voor paseermogelijkheden en kwalitatieve bermen.

principeprofiel langzaam verkeer
- fietspad met optionele voetgangersstrook

Fietspaden

Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt in wandel- en fietspaden, waarbij fietspaden voldoen aan de volgende ontwerpprincipes:

- De fietspaden krijgen voldoende breedte voor tweerichtingverkeer (3m) en in verband met medegebruik door nood- en hulpdiensten;
- fietspaden zorgen voor snelle verbinding met het centrum en de sportvelden;
- fietspaden zijn uitgevoerd in asfalt met een lichtgrijze kleur zodat ze meer opgaan in de bossfeer en duidelijk afwijken ten opzichte van de auto-toegangswegen.
- ze sluiten logisch aan op de auto-toegangswegen van de woonmilieus;
- enkele fietsverbindingen kennen medegebruik door wandelaars, deze wandelzone is duidelijk gemarkeerd middels een print op het asfalt (zie referentie Maximápark Vleuten).

referentiebeelden: asfalt ondergeschikt aan de bossfeer (linkerbeeld), wandelstrook wordt duidelijk gemarkeerd door een print op het asfalt (rechterbeeld)

Wandel- en voetpaden

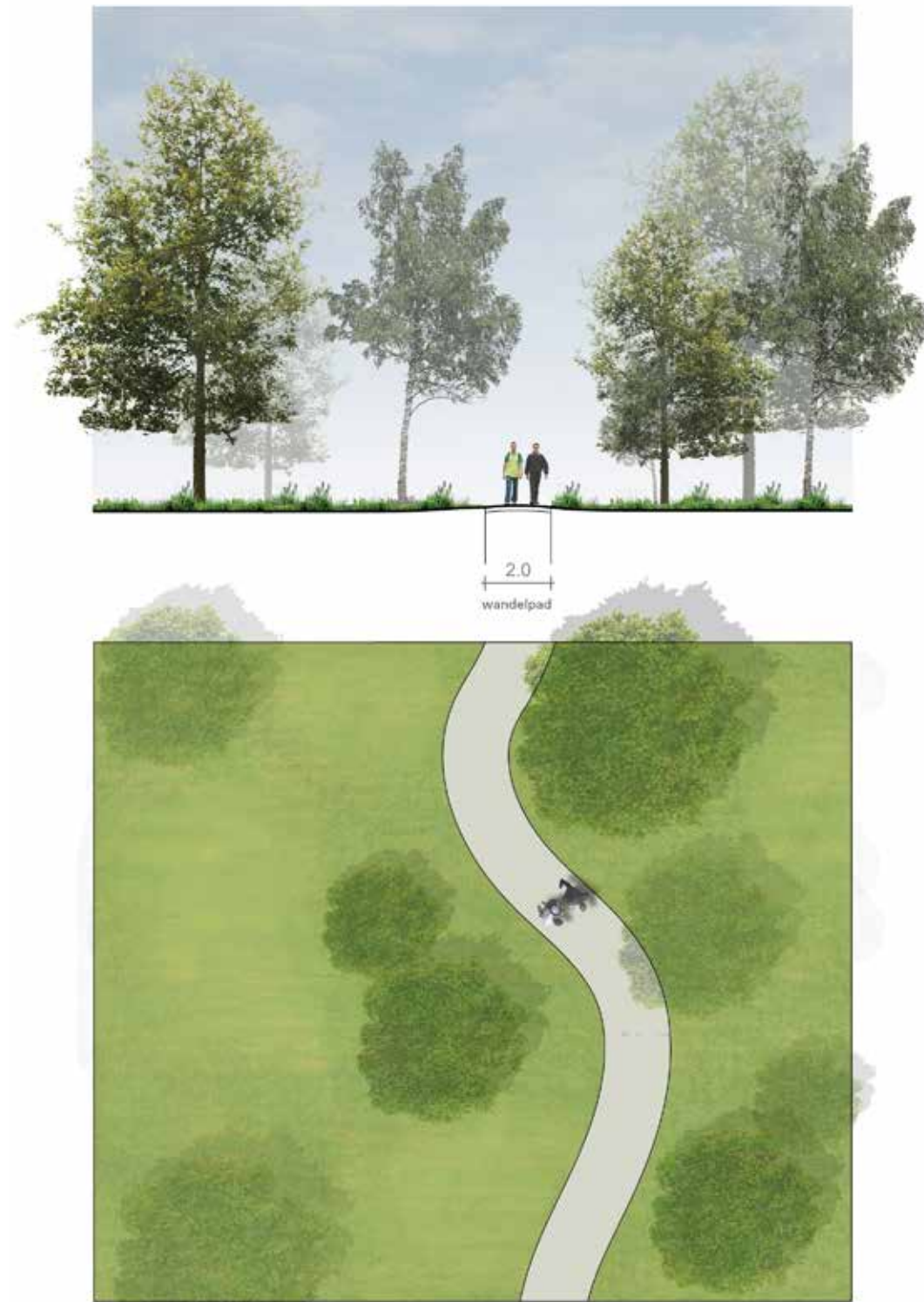
Het plan voorziet in een secundair netwerk van wandel- en voetpaden. Ze onderscheiden zich van de aanwezige fietspaden door een afwijkende toplaag. Zo ontstaat een duidelijke hiërarchie in de fiets- en wandelstructuur. Op wandel- en voetpaden is de fietser te gast en gelden de volgende ontwerpprincipes:

- De wandelpaden structuur bouwt voort op de reeds aanwezige routes in de bosmantel en wijzigt slechts op enkele plekken. Deze wandelpaden zijn smaller (ca 2m, de bestaande breedte) en kennen een meer slingerend karakter dan de fietspaden. Ze zijn uitgevoerd in asfalt en afgestrooid met split zodat ze passen bij de beoogde landschappelijke parksfeer;
- eventuele aanvullende voetpaden binnen de woonclusters worden uitgevoerd in een eenvoudige elementverharding, waar mogelijk worden ze gecombineerd met kabels- en leidingen;
- aanvullend is er een netwerk van meer informele struinpaden die ommetjes mogelijk maken, deze bestaan uit een halfverharding of gemaaid gras.

referentiebeelden: slingerende wandelpaden dragen bij aan een landschappelijke sfeer, de materialisatie bestaat uit elementverharding (linkerbeeld) of asfalt met een afstrooilaag van split (rechterbeeld), zodat onderhoud beperkt blijft

principeprofiel langzaam verkeer
- wandelpad

Parkeren

Een groen woonmilieu als deze vraagt ook een slimme oplossing voor de parkeerbehoefte. Om de inbreuk op de landschappelijke sfeer te minimaliseren gelden voor het parkeren de volgende ontwerpprincipes:

- Parkeren vindt zoveel mogelijk plaats uit het zicht. Indien mogelijk bevinden parkeerplekken zich tussen of achter de gebouwen, onder een dek of in een garage;
- parkeervakken/-zones worden altijd ingekaderd door beplantingen, zoals hagen of heesters;
- parkeren vindt zoveel mogelijk geclusterd plaats haaks op de rijbaan (dus niet als een lange rij langsparkeren parallel aan de ontsluitingswegen);
- de parkeervakken/-zones worden waar mogelijk uitgevoerd in een waterdoorlatende verharding zodat ze regenwater de kans krijgt te infiltreren in de bodem en daarnaast opgaan in de landschappelijke setting;
- uitstapstroken in gesloten verharding zorgen voor vakindeling en comfortabel uitstappen.

referentiebeelden: parkeren op grasdoorgroeitegels en zoveel mogelijk uit het zicht door de parkeerkoffers in te pakken met hagen

2 DE COLLECTIEVE BUITENRUIMTE

Hernesseroord gaat een nieuwe relatie aan met het dorp. Meer dan nu wordt het er - zowel functioneel als ruimtelijk - onderdeel van. Collectieve buitenruimtes dragen bij aan de sociale cohesie, zowel voor het dorp als de bestaande en nieuwe bewoners van Hernesseroord. Voor deze collectieve buitenruimtes gelden de volgende ontwerpprincipes:

- ieder deelgebied krijgt tenminste één collectieve buitenruimte op een logische, centrale locatie;
- de invulling van deze collectieve buitenruimtes kan bestaan uit een speeltuin of plek voor organiseren van een buurtbarbecue, een plek voor ontmoeting;
- deze plekken kennen een hoger kwaliteitsniveau ten opzichte van de overige openbare ruimtes;
- de landschappelijke speeltuin en kinderboerderij in de westhoek van Hernesseroord vormt de natuurlijke ontmoetingsplek tussen de cliënten van Zuidwester, de nieuwe bewoners van Hernesseroord en de inwoner van Middelharnis. Het vormt straks het hart van de wijk.

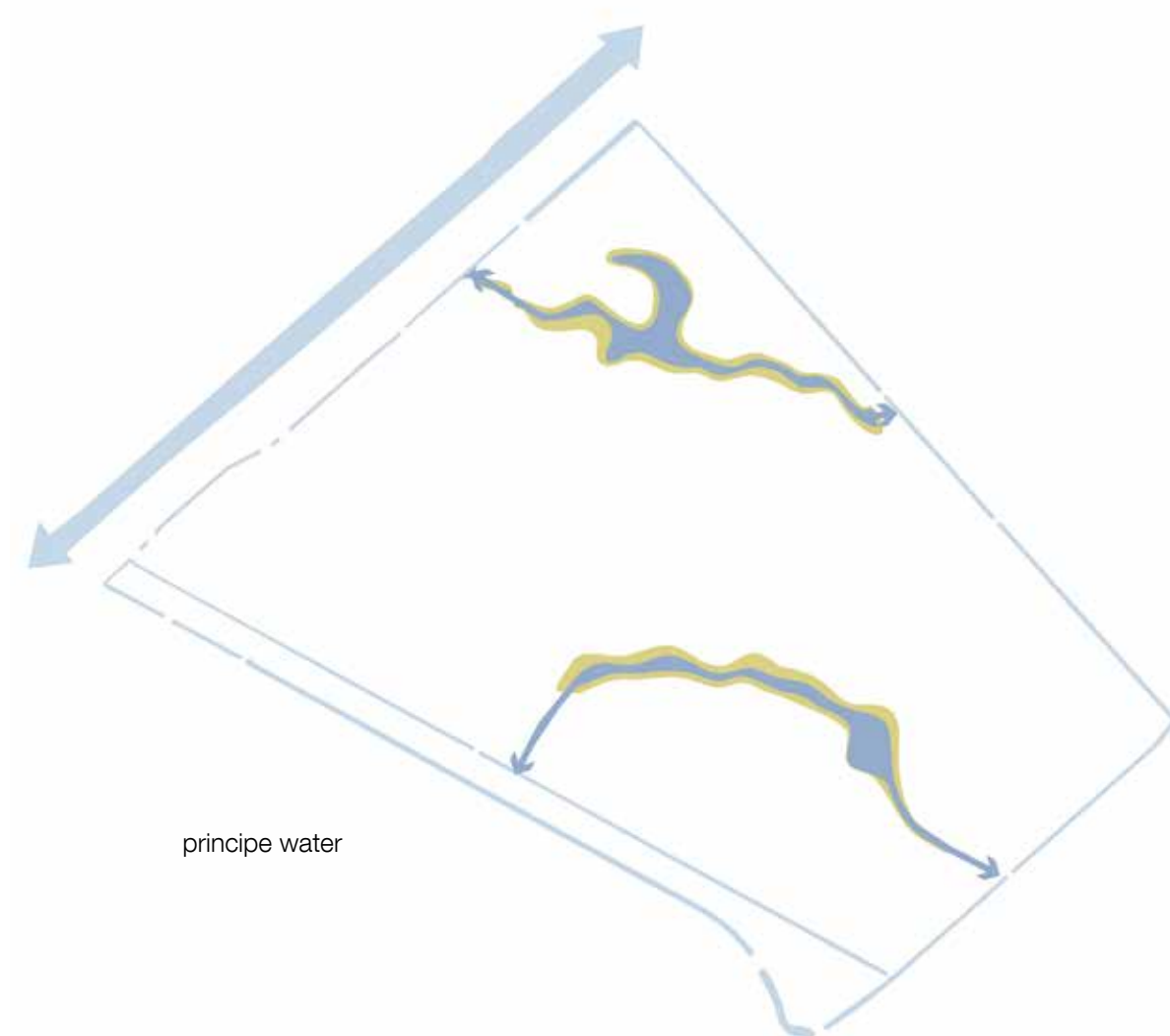

referentiebeelden: collectieve buitenruimte in de vorm van een veilige speeltuin (linkerbeeld), en een plek waar een buurtbarbecue of marktje kan plaats vinden, een plek aan het water, een woonomgeving die geborgenheid biedt.

3 WATER

De nu geïsoleerde waterpartijen worden verbonden met het water in de omgeving om zo voldoende doorstroming te creëren die bijdraagt aan een betere waterkwaliteit. Een natuurlijke inrichting van deze waterpartijen met een groot aandeel waterplanten zorgt bovendien voor voldoende zuivering.

Met de nieuwe waterstructuur ontstaat een natuurlijke zonering tussen het terrein van Zuidwester en de woonmilieus. De nieuwe waterpartijen vormen daarbij een natuurlijke buffer tussen het terrein van Zuidwester en de woonmilieus en garanderen de privacy. Bovendien dragen de rietoevers substantieel bij aan de veiligheid van cliënten. De kreekstructuur is daarom breed in de overgang Zuidwester - wonen en juist smal bij het doorkruisen van het bos.

referentiebeeld: natuurlijke waterpartij als natuurlijke zonering tussen de woonclusters en Zuidwester

Water als identiteitsdrager van de wijk

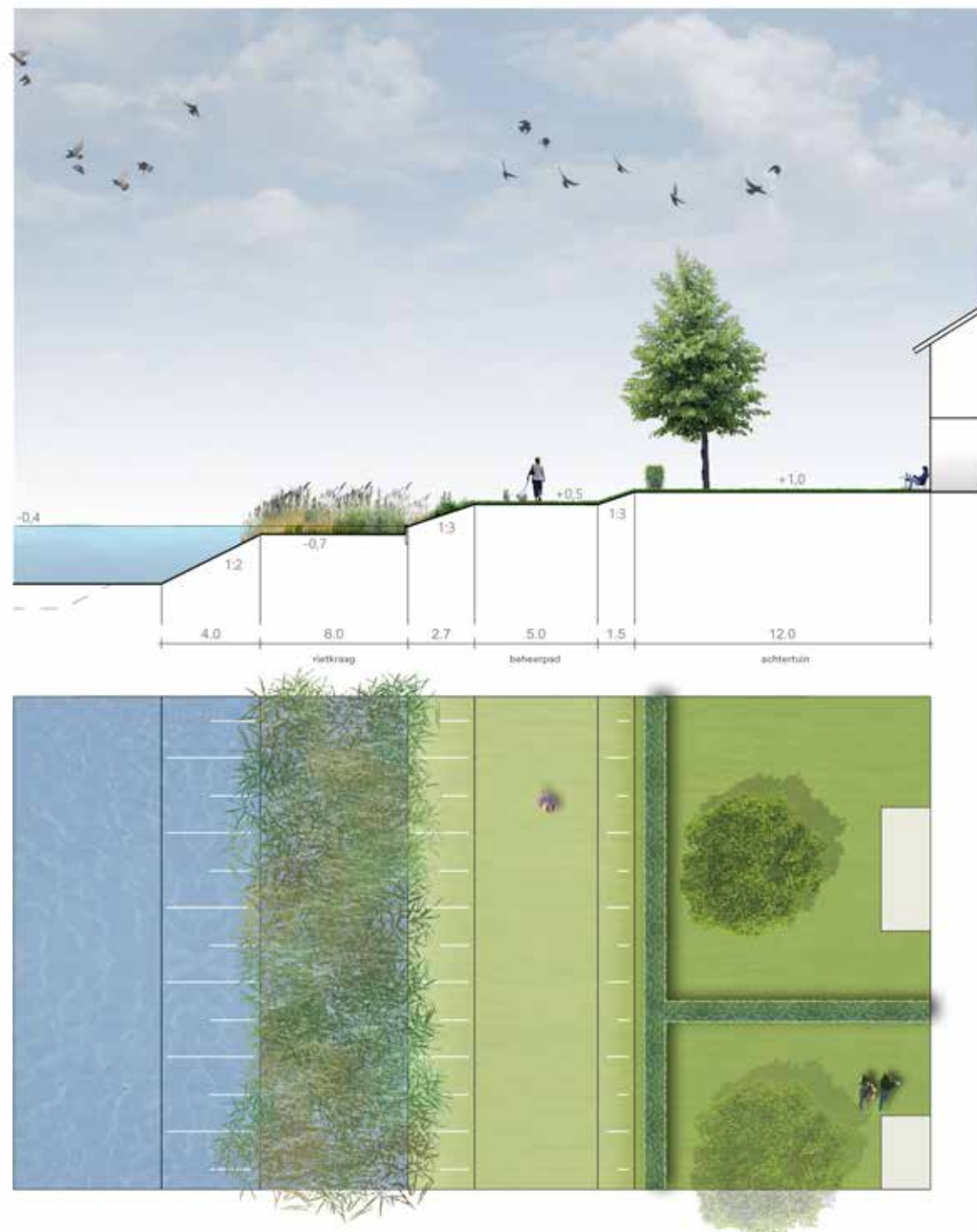
De waterpartijen vormen samen met het groen voor een belangrijk deel de landschappelijke identiteit van het gebied. Het water wordt zo vormgegeven dat de landschappelijke beleving optimaal is. Hierbij horen de volgende ontwerpprincipes:

- Het water krijgt de vorm van een slingerende kreekstructuur en draagt zo bij aan een landschappelijke setting;
- op enkele plekken worden er mogelijkheden voorzien om het water over te steken, bijvoorbeeld via een brug;
- een alternatief voor een brug kan zijn een duiker, waar wordt gestreefd naar een zo kort mogelijke onderbreking van de waterpartij
- het water wordt op enkele plekken ook ingezet als speelaanleiding door deze bijvoorbeeld te voorzien van stapstenen, waarbij deze steeds worden voorzien van kindvriendelijke oevers
- waar de aanwezige groenstructuur ruimte biedt zullen wadi's worden gerealiseerd, bij het ontwerp hiervan worden bestaande bomen van een goede kwaliteit zoveel mogelijk gespaard.

referentiebeelden: water als identiteitsdrager van de wijk waar waterbeleving centraal staat en als plek waar natuurlijke speelaanleidingen te vinden zijn

principeprofiel oever
- met openbare wandelroute

Aanleg- en beheer van waterpartijen

Het waterbeheer van de nieuwe waterpartijen is voorzien middels een schouwstrook of vanaf het water. De ontwerpprincipes die hierbij horen zijn:

- De nieuwe waterstructuur verwijst naar een landschappelijke kreek en varieert in breedte afhankelijk van de aanwezige waterpartij (kreek breder) of kruising met het bos (kreek smaller);
- de schouwstrook is minimaal 5 meter breed en max helling van 1 op 20 (nagenoeg vlak) en ligt minimaal 0,7 meter boven zomerpeil;
- deze schouwstrook is vrij toegankelijk en biedt tevens de mogelijkheid voor een informele wandeling langs het water, deze route is verbonden met het overig routenetwerk;
- met name nabij de woon- en zorgenheden van Zuidwester wordt voorzien in een kindvriendelijke oever (ondiepe zone 20cm) voorzien van minimaal 2m breed riet;
- de waterpartijen hebben een minimale diepte ten behoeve van de waterkwaliteit (waterpartijen tot 4m zijn min. 0,8m diep, tot 10m min. 1,25m diep en boven de 10m 1,5m diep), op punten wordt dit verder verdiept als slibvanglocaties. De bodem wordt afgesmeerd met een 35cm dikke kleilaag ten behoeve van de waterafdichting;
- voor de smalle boskreek geldt dat deze zorg draagt voor een goede circulatie van het water met het water in de omgeving. Hiervoor is voldoende diepgang van de boskreek van belang.

referentiebeelden: het water vormgegeven als natuurlijke kreekstructuur waarbij de schouwstrook ingezet wordt als informeel wandelpad

Ecologische oevers

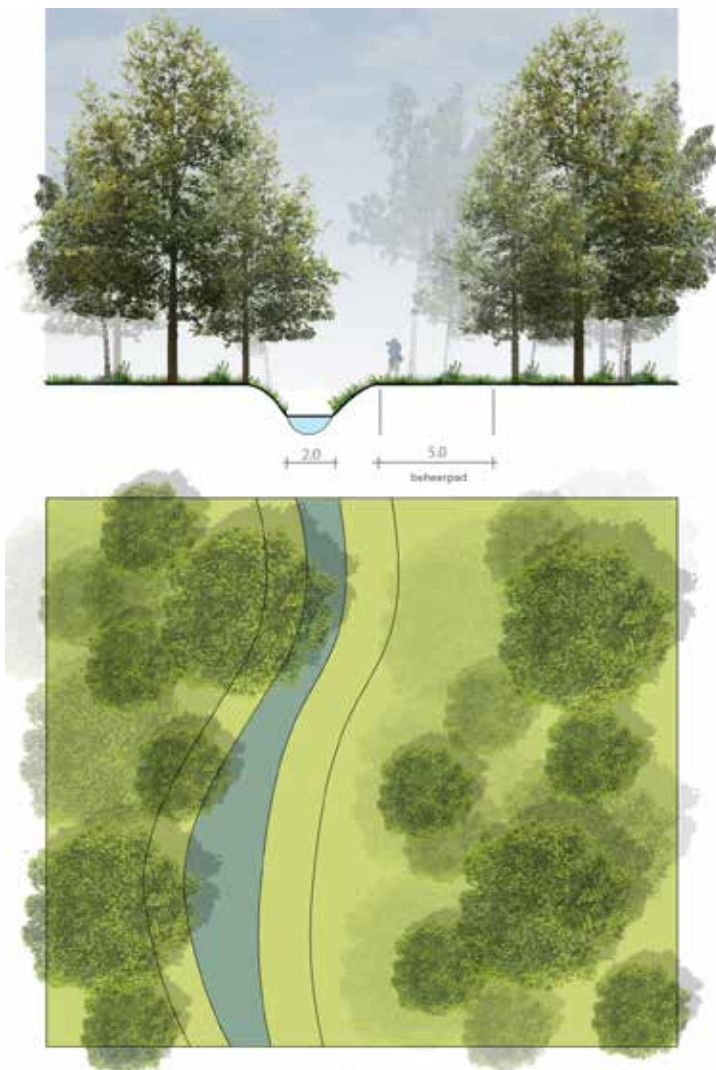
Langs grote delen van de waterpartijen worden ecologische oevers voorzien om de biodiversiteit in het gebied te versterken. Hiervoor gelden de volgende ontwerpprincipes:

- De oevers worden voorzien van brede plasdras zones door aanleg van een flauw talud (ca 1:10);
- door deze ecologische oever van een rietkraag te voorzien aan de zijde van Zuidwester wordt tegelijkertijd een bijdrage geleverd aan de veiligheid van cliënten;
- indien aanvullende maatregelen ten behoeve van de veiligheid gewenst zijn kan halverwege de rietbeplanting een natuurlijk hekwerk (bv. een schapenhek) opgenomen worden. Dit garandeert de landschappelijke uitstraling en het hek zal in de loop van de tijd opgenomen worden in de oeverbeplanting;
- de rietkragen variëren in breedte om op bepaalde plekken voldoende privacy te bieden aan cliënten ten opzichte van de woningen (brede rietoever) en op andere plekken juist het water weer beleefbaar te maken (smalle rietoever en eventueel een zitplek).

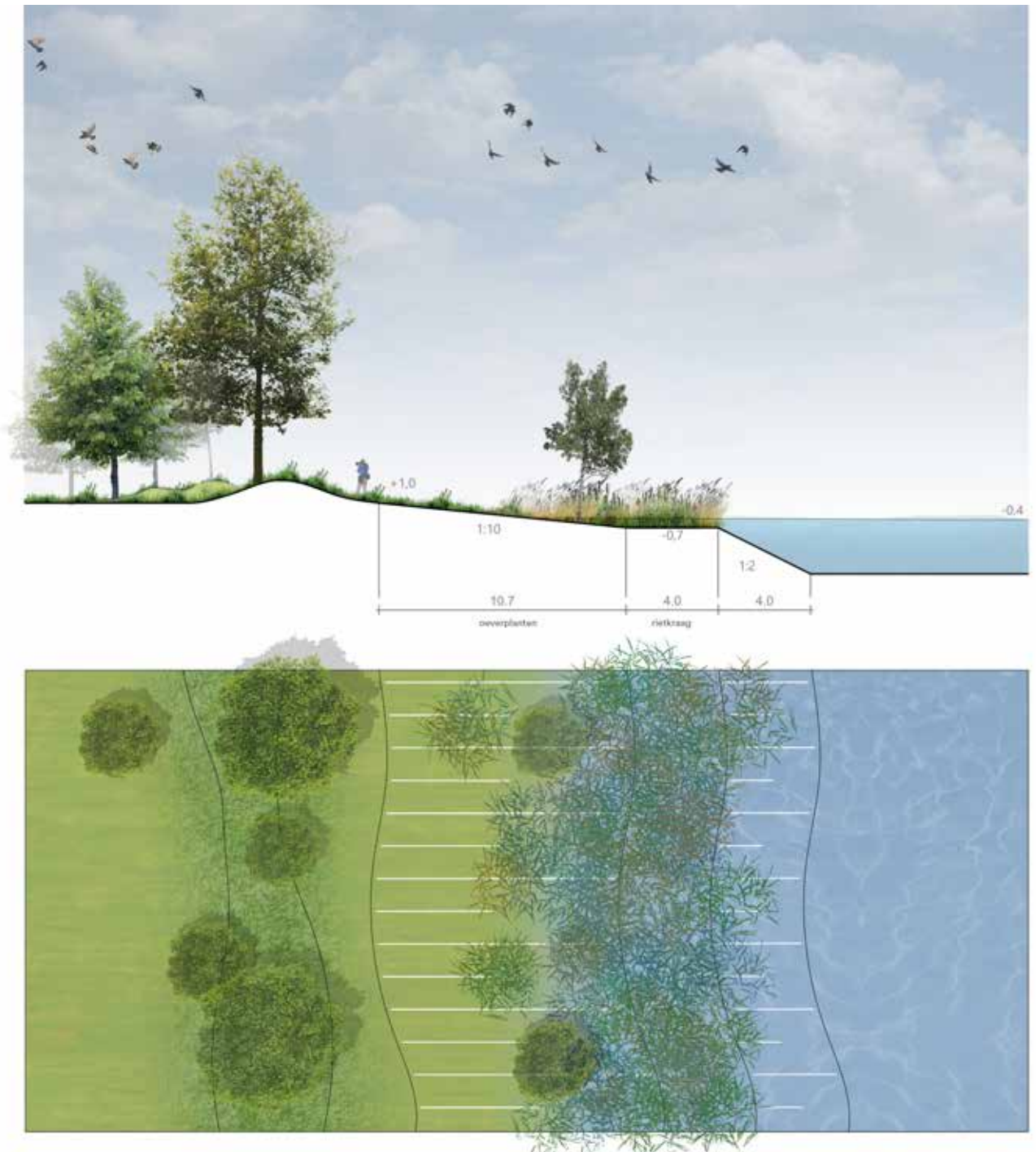
principeprofiel boskreek

referentiebeelden: voorbeeld van ecologische oevers (linkerbeeld) en een beeld van een smalle boskreek

principeprofiel ecologische oever
- als landschappelijke buffer

beplantingsindicatie
bosmantel: bomen

Betula pendula - zachte berk

Quercus robur - zomereik

Tilia cordata - winterlinde

Prunus avium - zoete kers

Castanea sativa - tamme kastanje

Ulmus laevis - fladeriep

struiken en kruidlaag

Corylus avellana - hazelaar

Viburnum opulus - Gelderse roos

Ilex aquifolium - hulst

Prunus spinosa - sleedoorn

Rosa rubiginosa - egelantier

Euonymus europaeus - kardinaalsmuts

bos met rijk ontwikkelde kruid- en struiklaag

onderbegroeiing met stinzenflora (verwilderingbollen)

open veld: park- en tuininrichting

Zintuigprikkelende beplanting

Noot- en fruitdragende bomen

Moestuin

Netwerk van hagen

Tuininrichting rondom van Bartimeus, Doorn (ontwerp BoschSlabbers)

Open, parkachtige setting van Bartimeus, Doorn (ontwerp BoschSlabbers)

4 BEPLANTINGEN

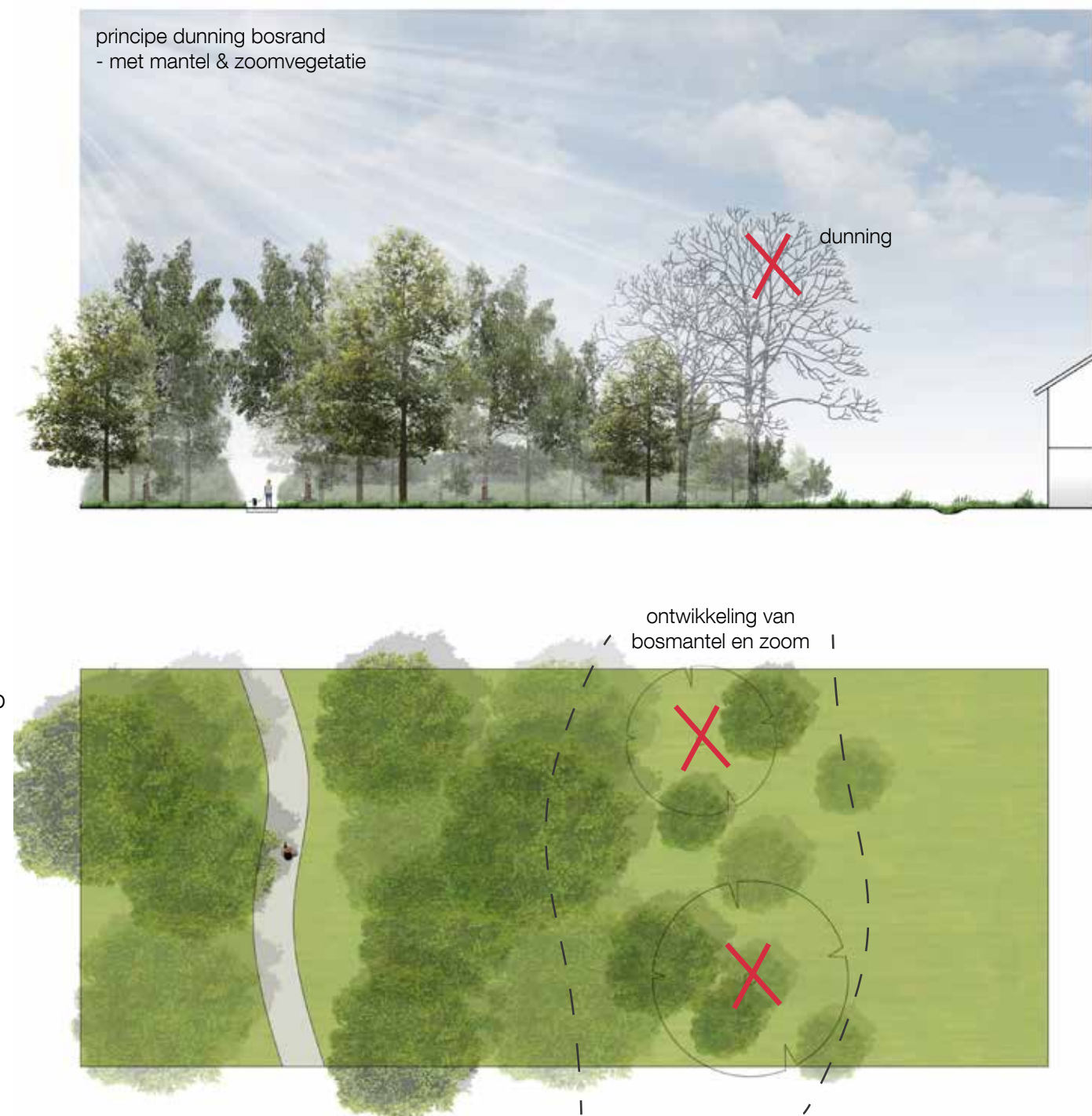
De aanwezige beplantingen bepalen samen met het water de landschappelijke sfeer. Het voorstel is te werken met een contrast tussen een meer open park- en tuininrichting in het binnengebied (Zuidwester) en een meer natuurlijke beplanting in de bosmantel en de woonmilieus. Hierbij horen de volgende ontwerpprincipes:

- In de open ruimtes van het centrale deel van Hernesseroord kan zich een park- en tuininrichting ontwikkelen die de aanwezige functies ondersteunen, beplanting kan naast losse boomgroepen bestaan uit hagen, zintuigprikkelende beplanting, fruitbomen en moestuin (zie beelden hiernaast);
- de bosmantel bestaat uit een meer natuurlijke beplanting met bijzondere aandacht voor een rijke zoomvegetatie en gelaagd bos. Door nieuwe aanplant wordt deze sfeer rondom de nieuwe woonclusters versterkt (soortindicatie zie beelden op de linkerpagina);
- bij de onderbeplanting wordt rekening gehouden met het aspect sociale veiligheid;
- bestaande bomen van een goede kwaliteit worden zoveel als mogelijk opgenomen in de nieuwe groenstructuur met aandacht voor de groeiomstandigheden;
- daarnaast worden grote delen van het bestaande gazon omgevormd tot kruidenrijke graslanden om ook zo bij te dragen aan de landschappelijke sfeer.

Verduurzaming van de bestaande bossen

Het streven is om zoveel mogelijk van de bestaande bosrand te behouden. Daarnaast is een verduurzaming van de bestaande bossen gewenst omdat deze nu een vrij monotone opbouw kennen in soort en leeftijd. In de uitwerking is een kwaliteitsanalyse en een verbeterplan nodig. Hierbij horen de volgende ontwerpprincipes:

- Er wordt enkel pleksgewijs ingegrepen (dunning/verjonging) ten behoeve van de woonkwaliteit (met name bezonning) en/of de biodiversiteit en/of waar het de kwaliteit van het bos ten goede komt. Nadere invulling hiervan volgt per deelgebied;
- om het fraaie beeld wat nu bij de bossen hoort duurzaam in stand te houden is beheer middels verjonging zeer wenselijk. Het zorgt voor meer variatie in de verticale opbouw van het bos. Er kan zo een rijke struik- en kruidenlaag tot ontwikkeling komen;
- op kansrijke locaties wordt een mantel- en zoomvegetatie gerealiseerd (met name waar ook daglichttoetreding een rol speelt);
- bestaande boomgroepen en solitaire bomen worden waar mogelijk ingepast in het ontwerp zodat er vanaf het begin een groen beeld met volwassen beplanting is;

Versterken van de biodiversiteit

Met de beplantingskeuze is een grote winst te behalen voor de lokale biodiversiteit. Het terrein kent met zijn ligging op de overgang van het dorp naar het landelijk gebied kansen om zich bij beide milieus aan te sluiten. Voor wat betreft biodiversiteit gelden de volgende spelregels:

- Grote delen van de nu intensief gemaaide gazons worden omgevormd tot kruidenrijk grasland en dragen zo bij aan de biodiversiteit voor bijen en insecten. Het uitgangspunt hierbij is het gebruik van inheemse zadenmengsels;
- uitgangspunt is een grote variatie zijn in boom- en struiksoorten. Door te kiezen voor voornamelijk inheemse bomen wordt invulling gegeven aan de landschappelijke sfeer. Bloeiende (dracht)bomen zorgen bovendien voor extra voedsel voor bijen en hommels;
- voor de overige beplantingen geldt een toepassing van nectarrijke en besdragende gebiedseigen beplanting.

referentiebeelden: toepassing van nectarrijke beplanting voor bijen en insecten, omvorming van gemaaid gras tot kruidenrijk grasland

5 MAAIVELD

Het landschappelijke karakter in de buitenste rand van Hernesseroord wordt verder versterkt door het aanbrengen van reliëf. Dit glooiende maaiveld is tegelijkertijd een manier om de grond die vrijkomt uit de nieuwe waterpartijen te verwerken op locatie. Hierbij horen de volgende spelregels

- Reliëf wordt samen met beplanting ingezet als landschappelijke afscherming tussen Zuidwester en de woonmilieus waardoor plaatsing van hekken of muren overbodig zijn;
- door reliëf tot aan het gebouw te realiseren gaan de gebouwen een sterkere relatie aan met het omringende landschap. De gebouwen staan als het ware met hun voeten in het landschap;
- parkeren in een bebouwde voorziening wordt uit het zicht onttrokken door deze in een golvend maaiveld in te pakken;
- de uitstraling is steeds landschappelijk, wallen of scherpe taluds worden vermeden;
- hellingen zijn maximaal 1 op 3 en liefst (veel) flauwer waardoor ze steeds maaibaar zijn.

referentiebeelden: toepassing van reliëf in het maaiveld om de landschappelijke sfeer te benadrukken en de gebouwen met hun voeten in het landschap te zetten

6 ERFAFSCHIEDINGEN

Om een rustig, uniform beeld te borgen wordt voorgesteld overal eenzelfde type erfafscheiding toe te passen. Het basis uitgangspunt is om te werken met een natuurlijke erfafscheiding die opgenomen wordt in het landschappelijke karakter, zoals een haag, beplantingsscherm of heesterbeplanting. De ontwerpprincipes voor de erfafscheidingen zijn:

- Bij toepassing van hagen hebben deze voldoende breedte (ca 1 m, dubbele rij) te hebben zodat ze een robuuste omkadering vormen voor de tuinen.
- erfafscheidingen kunnen variëren in hoogte afhankelijk van de functie: tussen de tuinen zijn ze hoog zodat ze voldoende privacy bieden, grenzend aan het landschap zijn ze lager om de tuinen en het landschap meer met elkaar te verweven: het landschap vormt zo een verlenging van de achtertuin;
- soms kan de erfafscheiding ook afwezig zijn. Bijvoorbeeld wanneer terrassen aan het landschap worden gesitueerd. Het terras vormt dan een onderdeel van de architectuur. Privacy kan worden opgelost door integraal ontworpen privacyschermen, bergingen of plantenbakken;
- door woningen zoveel mogelijk op de aanwezige groen-/bosstructuur te richten worden - hoge - erfafscheidingen zoveel mogelijk overbodig en de groene setting van Hernesseroord zoveel mogelijk benut in het plan.

referentiebeelden: groene erfgrenzen die geen afbreuk doen aan de landschappelijke sfeer, of zelfs het ontbreken van een erfgrans door terrassen die direct aan het landschap liggen (bovenste beeld)

COLOFON

Dit ruimtelijk raamwerk is opgesteld door BVR adviseurs ruimtelijke ontwikkeling en BoschSlabbers landschapsarchitecten. Het raamwerk is gemaakt in opdracht van AM Zeeland en in nauwe samenwerking met de gemeente Goeree Overflakkee, Zuidwester, MIX architectuur, Wonka architectuur en Juust adviseurs en ingenieursbureau.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Marnix de Vos (marnix.devos@bvr.nl)

Rotterdam, 18 februari 2021

© Dit werk is auteursrechtelijk beschermd.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, BVR en BoschSlabbers.

BVR en BoschSlabbers hebben bij hun werkzaamheden de zorgvuldigheid in acht genomen die van haar kan worden verwacht. Aan de getoonde informatie in deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. BVR en BoschSlabbers hebben met zorgvuldigheid de beelden in deze publicatie geselecteerd. Het kan voorkomen dat niet alle rechthebbenden van de gebruikte beelden zijn achterhaald. Belanghebbenden worden verzocht contact op te nemen met BVR of BoschSlabbers.

Bosch
Slabbers

